

EBANYELIO SAINDUA

SAN JOANESSEN

ARABERA

LAPURDICO ESCUARARAT ITÇULIA.

LONDRESEN:

1887.

ST. JOHN IN FRENCH BASQUE.

JESU-KRISTOREN EBANJELIO
SAINDUA JOANESEN
ARABERA.

I. KAP.

HASTAPENEAN
zen Hitza, eta Hitza,
Jainkoaren baitha
zen, eta Hitza Jainko
zen.

2 Hastapenean Jainkoaren baithan zen.

3 Gauza guziak harek eginak dire, eta egina denik ez da hura gabe egin deusere.

4 Haren baithan zen bizia, eta bizia gizonen argia zen.

5 Eta argiak ilhumbetan argitzen du, eta ilhumbek ez dute ezagutu.

6 Jainkoak igorria, gizon bat izatu da Joanes deitzen zena.

7 Hura ethorri zen lekhukotzat, argiari e-

man ziozon lekhukotasun, orok haren ariaz har zezaten sinheste.

8 Hura etzen argia, bainan zen argiari lekhukotasun bihurtzeko.

9 Hau zen argi egiazkoa, mundu huntara dathortzen gizon guziak argitzen dituen.

10 Munduan zen, eta berak egin zuen mundua, eta munduak ez du ezagutu.

11 Ethorri da bere izateetara eta bereek ez dute onhetsi.

12 Bainan zembatekere onhetsi baitute, hainei eman diote Jainkoaren ume bilhakatzeko ahala, hainei zeinek haren izenean sinheste baitute;

EBANJELIO

[1 KAP.

13 Zeinak ez odoletik, ez haragiaren nahitik, ez gizonaren oldetik, baina Jainkoaren ganik baitire sorthu.

14 Eta Hitza haragi egin izan da, eta egotu da gure artean, graziaz eta egiaz bethea, eta ikhusi izan dugu haren ospea, Aita ganikako seme bakharraren ospea bezala.

15 Joanesek hartaz bihurtzen du lekhukotasun, eta oihu egiten du dioelarik : Hau zen nik erraten nuena : Ene ondotik ethortzekoa dena, ene gaineko ezarria da, zeren ni baino lehenagokoa baitzen.

16 Eta guk izatu dugu guziek haren bethetasunetik, eta grazia graziazen ordain.

17 Alabain Moisesz emana izan da legea; grazia eta egia Jesu-Kristoz dire egin.

18 Egundaino nihork

ez du Jainkoa ikhusi; Seme bakharrak, Aitareen galtzarrean denak, harek da ezagutarazi.

19 Eta hau da Joansen lekhukotasuna, Jerusalem dik Juduek aphez eta lebitar batzu bidali ziozkatenean galdegitera : Nor zare zu ?

20 Eta aithortu zuen, eta ez ukhatu, eta aithor hau eman zuen : Ez naiz ni Kristo.

21 Eta galdatu zioten : Zer zare bada ? Elias zare zu ? Eta erran zuen : Ez naiz hura. Profeta zare zu ? Eta ihardetsi zuen : Ez.

22 Erran zioten beraz : Nor zare, ihardetsi diotzegun bidali gaituztenei ? Zer diozu zure buruaz ?

23 Erran zuen : Ni naiz hainaren mintzoa, zeinak mortuan oihu

1 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

egiten baitu : Aphain zazue Jaunaren bidea, Isaias profetak erran izan duen bezala.

24 Eta haren ganat igorriak zirenak, Fari-sauetarik ziren.

25 Eta galdatu eta erran zioten : Zer hari zare bathayatzzen, ez bazare ez Kristo, ez eta Elias, ez-etare profeta ?

26 Joanesek ihardetsi zaroten, zioelarik : Nik urean dut bathayatzzen; bada ordean zuenerdian bertze bat, zuék ezagutzen ez duzuen.

27 Hura da ene ondotik ethortzekoa dena, ene gaineko ezarria dena; ni ez bainaiz haren oinetakoen lo-kharriaren urratzeko ere.

28 Haukiek gerthatu ziren Bethanian, Jordanez haಿಂದian, non hari baitzen Joanes bathayatzzen.

29 Biharamuncan Joanesek ikhusi zuen Jesus heldu zitzaioela, eta erran zuen : Huna Jainkoaren bildotsa, huna munduaren bekhatua khentzen duena.

30 Hau da haina, zentaz erran baitut : Ene ondotik dathor gizon bat, nitaz gorago ezarria dena, zeren ni baino lehenago baitzen.

31 Eta nik ez nuen ezagutzen; baina Israelen ezagutua izan dadien, hargatik ethorri naiz ni urean bathayatzera.

32 Eta Joanesek lekhukotasun bihurtu zuen, zioelarik : Ikhusi dut nik Izpiritua uso bat iduri zerutik jausten, eta hunen gainean gelditu da.

33 Eta nik ez nuen ezagutzen; baina urean bathayatzzen hari-

EBANJELIO

[1 KAP.

tzera bidali nauenak, hainak erran izan darot; Zeinaren gainerat ere ikhusiren baituzu Izpiritua jausten eta haren gainean gelditzen, hura da Izpiritu sainduan bathayatzten duena.

34 Eta ikhusi dut nik, eta lekhukotasun bihurtu dut, hau dela Jainkoaren Semea.

35 Ondoko egunean, Joanes han jarri zen berriz, eta haren bi dizipulu ere-bai.

36 Eta ikhustearekin Jesus bideaz zihoala, erraten du: Horra Jainkoaren bildotsa.

37 Bi dizipuluek aditu zuten mintzatzen, eta jarraiki ziren Jesusi.

38 Eta itzulirik, eta jarraikitzen zitzaizkola ohariturik, Jesusiek erraten diote: Zeren ondoan zabiltzate? Hekiek ihardetsi zioten:

Rabbi (erran-nahi-baita Nausia), non egoten zare?

39 Erraten diote: Zatozte eta ikhusazue. Goan ziren eta ikhusi zuten non zagoen, eta haren baithan egotu ziren egun hura; ezen hamar orenetako heina zen.

40 Bada, Andres, Simon Piarresen anaya, Joanesen ganik aditu zuten, eta Jesusi jarraiki ziren bietarik bat zen.

41 Harek atzematen du lehembizikorik Simon, bere anaya, eta erraten dio: Aurkhitu dugu Mesias (erran-nahi-baita Kristo).

42 Eta erakharri zuen Jesusen gana. Jesusiek begiratu ondoan, erran zioten: Zu, Simon zare Joanesen semea; deithuko zare Zephas (horrek erran nahi baitu Harria).

1 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

43 Biharamunean Jesusiek nahi izan zuen Galileara ilkhi, eta aurkhitu zuen Filipe, eta erran zioen: Jarraik zakizkit.

44 Bada, Filipe Bethsaidako zen, Andresen eta Piarresen hiri berekoa.

45 Filipek atzematen du Nathanael eta erraten dio: Aurkhitu dugu Moisesek legean iskribuz eta profetek aipatu dutena, Jesus Nazarethekoa, Josepen semea.

46 Eta Nathanaelek erraten dio: Zerbait onik athera othe diteke Nazarethetik? Filipek ihardesten dio: Zato eta ikhusazu.

47 Jesusiek ikhusten du Nathanael heldu zayoela, eta hartaz erraten du: Huna zinez Israeldar bat, zeinaren

baithan maltzurkeriarik ez baita.

48 Nathanaelek erraten dio: Nondik eza gutzen nauzu? Jesusiek ihardesten eta erraten dio: Filipek deith zintzan baino lehen, piko azpian zinaudelarik, ikhusi zaitut.

49 Nathanaelek ihardesten eta erraten dio: Rabbi, zu Jainkoaren Semea zare, zu zare Israelgo Errege.

50 Jesusiek ihardesten eta erraten dio: Sinhesten duzu, zeren erran darotzudan: Piko azpian ikhusi zaitut; hori baino handiagorik ikhusiren duzu.

51 Eta erraten dio; Egiazki derratzuet nik, ikhusiren ditutzuela zerua idekia eta Jainkoaren aingeruak igaiten eta jausten gizonaren Semearen gainera.

II. KAP.

HANDIK hirugarren egunean, eztei batzu egin ziren Kana Galileakoan, eta han zen Jesusen ama.

2 Bada, Jesus ere eta bere dizpuluak ezteyeta deithuak izan ziren.

3 Eta arnoa eskastera baitzihoan, Jesusi erran zioen bere amak: Arnorik ez dute.

4 Eta Jesusék erran zioen: Emaztekia, zer da ene eta zure arteko? ene ordua ez da ethorria oraino.

5 Haren amak erraten diote sehiei: Zer-ere erranen baitarotzue, eta hura eta hura egizue.

6 Bada, han baziren sei untzi harrizko, Juduen chahualdietakotzat ezarriak, bizpahiruna metreta zadukate-nak.

7 Jesusék erraten diote: Urez bethe zatzue

untziak. Eta bethe zituzten gaineraino.

8 Eta Jesusék erraten diote: Erautsazue orai, eta eremozue mahain arthatzailari. Eta e-raman zuten.

9 Bada, mahain arthatzailak dastatu zueneko arno bilhakatua zen ura, (nola ez baitzakien nondik hel-du zen, bainan ura ekharri zuten sehiek bazakiten), deitzen du jaun esposa,

10 Eta erraten dio: Nor-nahik hastetik mahainean ezartzen du arno ona, eta tcharragoa, jendea edana denean; zuk aldz, orai arteo iduki duzu arno ona.

11 Hori egin zuen Jesusék bere lehembiziko sendagaila, Kana Galileakoan, eta ezagutarazi zuen bere ospea, eta haren baithan sin-hetsi zuten haren dizi-puluek.

2 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

12 Gero jautsi zen Kapharnaumera eta harekin batean haren ama, anayak eta dizi-puluak, eta han etzuten eman hambat egun.

13 Hurbil zen Juduen Bazko, eta Jesus igan zen Jerusalemara;

14 Eta temploan atzeman zituen idi, ardi eta uso saltzaile batzu, eta diru aldatzaileak jarriak.

15 Eta azotea beza-lako bat eginik sokatto batzuz, templotik irazi zituen oro, ardiak eta idiak ere, eta ichuri zituen aldatzaileen diruak eta mahainak uz-kaili.

16 Eta uso saltzailei erran zioten: Khen zatzue horiek hemen-dik, eta ene Aitaren etcheaz ez egin tratuko etche bat.

17 Orhoitu ziren orduan haren dizipuluak nola den iskribatua:

Zure etchearen aldera-ko kharrak erretzen hari nau.

18 Jabetu ziren beraz Juduak, eta erran zio-ten: Zer ezagutkariz erakhutsiko darokuzu, baduzula horien egiteko eskua?

19 Jesusék ihardetsi eta erran zioten: Urza zue templo hau, eta chutituko dut hirur e-gunik barnean.

20 Horren gainean Juduek erran zuten: Berrogoi eta sei urthe eman dituzte templo hunen egiten, eta zuk hirur egunez eginen baituzu?

21 Jesus mintzo zen ordean bere gorphutze-ko temploaz.

22 Hiletarik biztu ze-nean beraz, haren dizi-puluak orhoitu ziren hori erran izan zuela, eta sinhetsi zituzten Iskritura eta Jesusék erran hitza.

23 Bada, nola Jerusalemen baitzen Bazko bestetan, askok, ikhusririk harek egiten zituen sendagailak, sinheste hartu zuten haren ize-nean.

24 Bainen Jesus etza-goen hekien gainean, zeren-eta ezagutzen baitzituen oro,

25 Eta beharrik ez baitzuen, nihork lekhukotasunik egin ziozon nihoren gainean; alabainan bazakien berak zer zagoen gizonaren barnean.

III. KAP.

BADA, bazen Fari-sauen arteko gizon bat, Nikodemo deitzen zena, Juduetan aitzindari.

2 Hura Jesusen gana ethorri zen gabaz, eta erran zioen: Nausia, badakigu irakhasle zarelain Jainkoaren ganik

ethorria; alabainan zuk egiten duzun holako sendagailarik nihork ez dezake egin, non ez den Jainkoa harekin.

3 Jesusek ihardetsi eta erran zioen: Zin-zinez derratzut nik, nihork ezin ikhus dezakeela Jainkoaren erresuma, berritan sort ez badadi.

4 Nikodemok erraten dio: Gizona nola sor daiteke berriz, behin zahartua denean? bigarrenean sar othe daiteke bere amaren sabelean, eta berritan sort?

5 Jesusek ihardesten du: Egiakzi egiakzi darotzut erraten, uretik eta Izpiritu saindutik sortzen ez dena, ezin sar daitekeela Jainkoaren erresuman.

6 Haragitik sorthua, haragi da: eta izpiritutik sorthua, izpiritu.

7 Ez harri, zeren erran darotzudan: Premia

da berritan for zaitezten.

8 Haizeak nahi duen aldea jotzen du, eta aditzen duzu haren harrabotsa, bainan ez dakizu nondik heldu den, ez norat dihoan; hala-hala da izpiritutik sorthua denaz.

9 Nikodemok ihardetsi eta erran zioen: Nola egin daizteke horiek?

10 Ihardetsi zuen Jesusek eta erran zioen: Irakhasle zare Israelen, eta etzare horietaz jakintsun?

11 Egiakzi, egiakzi erraten darotzut, daki-gunaz garela mintzo, eta ikhusi dugunaz egiten dugula lekhukotasun, eta gure lekhukotasuna ez duzue onhesten.

12 Baldinetaria, ni zuen lurreko gauzez mintzatu, eta ez baduzue sinhesten; nola sin-

hetsiren dūzue, zerukoetz mintzatzan banatzaitezue?

13 Nihor ez da zerurat igan, zerutik jautsi dena baizik, gizonaren Semea, zeina zeruetan baita.

14 Eta nola Moisesek mortuan althatu baitzuen sugea, hala gizonaren Semea behar da izan goratua;

15 Edozein, haren baithan sinheste duenik gal ez dadien, aitzitik izan dezan bethiko bizitzea.

16 Alabainan Jainkoak haletan du mundua maithatu, non bere Seme bekharra eman baitu, hunen baithan sinhesten duen nihor ez dadien gal, aitzitik izan dezan bethiko bizitzea.

17 Ezen Jainkoak mundurat igorri du bere Semea, ez munduaren juyatzera, bai-

EBANJELIO

[3 KAP.

nan haren bidez salba
dadien mundua.

18 Huen baithan
sinbeste duena ez da
juyatua; bainan sin-
hesten ez duena, oraitik
juyatua da, sinheterik
ez duelakoz Jainkoaren
Seme bakharraren ize-
nean.

19 Bada, huna juya-
mendu horren aria:
argia baino nahiago i-
zan dituzte ilhumbeak
maithatu; ezik egitate
tzarrak zituzten.

20 Alabainan gaizki
egiten hari denak hi-
guin du argia, eta ez
da argirat hurbiltzen,
ager ditezzen beldurrez
haren eginkariak.

21 Bainan egia bethe-
tzen duena, argira heldu
da, ager ditezzen haren
egintzak, zeren Jainkoa
baithan eginak baitire.

22 Haukien ondoan,
ilkhi zen Jesus, eta ha-
ren dizipuluak ere, Ju-
deako lurrera; eta han

zagoen hekiekin, eta
hari zen bathayatzen.

23 Bada, Joanes ere
bathayatzen hari zen
Enonen, Salimgo on-
doan, ur hainitz baze-
lakoz aurkhintza har-
tan, eta jendea ethor-
tzen zen eta bathayatua
izaten zen;

24 Ezik Joanes etzen
preso ezarria izan o-
raino.

25 Bada, Joanesen
dizipuluek Judekin
makhur zerbait izatu
zuten chahupenaren
gainetik.

26 Eta ethorri ziren
Joanesen gana, eta
erran zioten: Nausia,
Jordanez haindian zu-
rekin zena, zeinari le-
khukotasun bihurtu
baitiozu, hara hura ere
bathayatzen hari dela,
eta haren gana doazi
guziak.

27 Joanesek ihardetsi
zuen eta erran: Deu-
sere ez dezake izan gi-

3 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

zonal, zerutik ematen
ez bazayo.

28 Zerorrek lekhuko-
tasun bihurtzen darota-
dazue, erran dudala:
Ez naiz ni Kristo, bai-
nan haren aitzinean
izan naiz bidalia.

29 Andre esposa due-
na, hura da jaun espo-
sa; bainan jaun espo-
saren adiskidea, haren
lagun ethorria eta haren
entzuten dagoena, boz-
karioz da bozten, adi-
tzen duelakoz jaun es-
posaren mintzoa. Be-
raz halacheko bozkarioa
betheta da ene baithan.

30 Hura behar da
berhatu; ni berriez,
gutitu.

31 Gainetik dathor-
rena, guzien garai da.
Lurretikako dena, lur-
rekoa da, eta lurtiar
hitzak ditu; zerutika-
koa dena, ororen gaine-
ko da.

32 Eta zer-ere ikhusi
eta aditu baitu, hartaz
lekhukotasun egiten
du; eta nihork ez du
onhesten haren lekhu-
kotasuna:

33 Haren lekhukota-
suna onhetsi duenak,
aithor bihurtzen du zina
dela Jainkoa.

34 Ezen Jainkoak bi-
dalia denak, Jainkoaren
hitzak erraten ditu;
Jainkoak alabainan ez
du neurtuz ematen
izpiritua.

35 Aitak maite du
Semea, eta haren eskue-
tara eman ditu gauza
guziak.

36 Semearen baithan
sinhesten duenak badu
bethiereko bizitzea;
aldiz Semearen alderat
sinhestegabe denak ez
du bizitzea ikhusiren,
bainan Jainkoaren ha-
sarrea haren gainean
dago.

EBANJELIO

[4 KAP.

IV. KAP.

JESUSEK nabaritu zuenean beraz, nola Farisauak entzunak ziren, Joanesek baino dizipulu gehiago egiten eta gehiago bathayatzzen zuela Jesusek,

2 (Nahiz Jesus etzedin bathayatzzen hari, bainan bai haren dizipuluak),

3 Utzi zuen Judea, eta goan zen berriz Galileara.

4 Bada, Samaria barna iragan behar zen.

5 Ethorri zen beraz Samariako hiri, Sikar deitzen den batera, Jakobek bere seme Josepi eman izan zioen lurretik hurbil.

6 Han zen ere Jakoben ithurria. Jesus beraz bideaz nekhatua, jarri zagoen hala ithurri gainean. Sei orenetako iria zen.

7 Samariako emazteki

bat urketa ethorri zen. Jesusek erraten dio: Indazu edatera.

8 (Dizipuluak ezen jateko erostera goanak ziren hirira.)

9 Samariar emazteki harek erraten dio beraz: Zu, Judua izaki, eta nolaz galdatzen darotadazu edatera naizen bezalako emazteki Samariarrari? Judek alabainan ez dute Samariarrekin ihardukitzen.

10 Jesusek ihardetsi eta erran zioen: Ezagutzen bazindu Jainkoaren dohaina, eta nor den zuri erraten darotzuna: Indazu edatera, zu abiatuko zinazozkion beharbada galdeka, eta emanen baitzarotzun ur bizi batetarik.

11 Emaztekiak erraten dio: Jauna, ez duzu eta zertaz athera ere, eta putzua barrena da; nondik zinuke beraz ur bizia?

4 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

12 Ala gahiago othezare gure aita Jakob baino, zeinak eman izan baitaroku putzua, berak ere huntarik edan izan baitu, eta haren umeek eta haren aziendek ere?

13 Jesusek ihardetsi eta erran zioen: Edozeinek edan dezan ur huntarik, egarrituren da berriz; nik emanen diodan uretik edanen duena ordean, ez da behinere egarrituren;

14 Bainan nik emanen diodan ura, bilhakaturen da ithurri bat bethiereko bizitzerraino joko duena.

15 Emaztekiak erraten dio: Ur hartarik indazu niri, Jauna, gehiago ez nadientsat egarri, ez-eta ethor hunat urketa.

16 Jesusek erraten dio: Zoaz, deith zazu zure senharra, eta zato hunat.

17 Emaztekiak ihard-

etsi eta erran zioen: Ez dut senharrik. Jesusek erraten dio: Ongi diozu: Ez dut senharrik;

18 Ezen izan ditutzu bortz senhar, eta orai duzuna, ez da zure senharra; hori egia erran duzu.

19 Emaztekiak erraten dio: Jauna, ikhus ten dut profeta zarela zu.

20 Gure arbasoak mendi horren gainean haritu dire adoratzzen; eta zuek diozue, Jerusalemela dela tokia, zeintan behar baita adoratu.

21 Jesusek erraten dio: Emaztekia, sinhets nezazu, zeren heldu baita ordua, non ez baituzu ez mendi hortan ez-eta Jerusalemen adoraturen Aita.

22 Zuek ezagutzen ez duzuen adoratzzen duzue; guk ezagutzen duguna adoratzzen dugu;

EBANJELIO

[4 KAP.

alabainan Juduetarik dathor salbamendua.

23 Bainen heldu da ordua, eta orai da, non egiazko adoratzaleek, izpirituz eta zintasunean baitute adorationen Aita; halabade Aitak holako adoratzaleak ditu galdatzen.

24 Jainkoa izpiritu da, eta hura adoratzan dutenek, izpirituz eta zintasunean behar dute adoratu.

25 Emaztekiak erraten dio: Badakit badathorla Mesias (errannahi-da Kristo); hura dathorkeenean, orotaz argituren gaitu.

26 Jesusek erraten dio: Hura, ni naiz, mintzo natzaitzun berbera.

27 Eta hambatekin ethoriziren dizipuluak, eta harritzen ziren emazteki batekin zelakoz mintzo. Guzia gatik, nihork etzuen er-

ran. Zer galdatzen duzu, edo nolaz mintzozare horrekin?

28 Bada, emaztekiak utzi zuen bere pegarra, jo zuen hirira, eta erraten diote hango gizona:

29 Zatozte, eta ikhusazue gizon bat, zeinak erran baitarozkit egin izan ditudan guziak: hura othe da bederen Kristo?

30 Ilkhi ziren beraz hiritik, eta Jesus gana zihoazen.

31 Bizkitartean dizipuluek othoizten zuten, ziotelarik: Nausia, jan zazu.

32 Bainen harek ihardesten diote: Zuek ez dakizuen janhari bat badut nik hartzeko.

33 Hargatik dizipuluek zerasaten batak bertzeari: Norbaitek jatera ekharri othe dio?

34 Jesusek erraten diote: Ene janharia da, egitea bidali nauenaren

4 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

nahia, osoki bethe dezadun haren ganikakolana.

35 Zuek ez othe duzue erraten, oraino badirela lau hilabethe, eta orduan ethoriren dela uza? Huna non erraten darotzuedan nik: Goiti zatzue begiak, eta ikhusazue bazterrak jadanik chuhailduak direla, uzta-aren egiteko heineraino.

36 Eta uza biltzen duenak izaten du saria, eta fruitu altchatzen du bethiereko bizitzarako; eraileak eta biltzaileak, biek batean har dezaten bozkario.

37 Ezen hortan egia gerthatzen da erran hau: Bertzerik dela erailea, eta bertzerik biltzailea.

38 Zuek bidali zaituztet nik, lanchu ez duzuen lurrean biltzera; bertze batzu haritu dire-

lantzen, eta zuek hekien lanetan zarete sarthu.

39 Bada, hiri hartarik Samariar askok Jesusen baithan sinheste hartu zuten, lekhukotasun bihurtzen zuen emaztekiaren hitz hunen gainean: Baizik-eta erran baitarozkit egin izan ditudanak oro.

40 Samariarrak ethorri zirenean beraz haren gana, othoiztu zuten hekien tokian egoteaz; eta han egotuzen bi egun.

41 Eta hainitz gehiagok sinhetsi zuten haren baithan, egin zituen solasen ariaz.

42 Eta emaztekiari erraten zioten: Orainkotik ez dugu zure erranaren gainean sinhesten; ezen geronek entzun dugu, eta bada-kigu hau dela munduaren Salbatzailea.

43 Bada, bi egunen buruan ilkhi zen han-

EBANJELIO

[4 KAP.

dik, eta goan zen Galileara.

44 Ezen Jesusen beraren ahoko hitza da, profeta batentzat ez dela ikhustaterik haren herrian.

45 Ethorri zenean beraz Galileara, ontsa hartu zuten Galilearrek, zeren ikhusi baitzituzten Jerusalemen besta egunean egin zituena guziak; ezik berak ere bestan izatuak ziren.

46 Goan zen beraz berrian Kana Galileakora, ura arno egin zuen tokira. Eta han bazen aitzindari bat, zeinaren semea eri baitzen Kapharnaumen.

47 Harek aditu zuenean Jesus heldu zela Judeatik Galileara, goan zitzayoen, eta othoiztu zuen jauts zadien eta senda zezon bere semea, ezen hiltzera zihoakon.

48 Jesusek erranzioen

beraz: Ez duzue sinhesten, non ez duzuen sendagailarik eta mirakulurik ikhusten.

49 Aitzindariak erraaten dio: Jauna, zato ene semea hil baino lehen.

50 Jesusek ihardesten dio: Zoaz, zure semea ongi da. Gizonak sinhetsi zuen Jesusek erran hitza, eta basihoan.

51 Bada, hura orduko jausten hari zelarik, buruz buru egin zuten bere schiek, eta berria eman zioten osagarritan zuela semea.

52 Galdegin zuen hekien ganik zer mugaz hobekitu zen haurra. Eta ihardetsi zioten: Atzo, zazpi orenetan, sukharrak utzi du.

53 Aitak ezagutu zuen beraz, hura zela ordua, non erran baitzioen Jesusek: Ongi da zure semea. Eta sinheste hartu zuten

4, 5 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

harek eta haren etche guziak.

54 Sendagaila hori berriz, bigarrena egin zuen Jesusek, Judeatik Galileara ethorri zenean.

V. KAP.

HORIEZ geroz ethorri zen Juduen besta, eta Jesus igan zen Jerusalemera.

2 Bada, berriz, Jerusalemen ardi urtegi bat, hebrearaz Bethsaida deitzen zena, bortz lorioekilakoa.

3 Eri,itsu, maingu, alderdi ihardun hainitz, hekietan etzanak egoten ziren, uraren higitzeari iguri.

4 Ezik Jaunaren aingerua noizetik noizera jausten zen urtegiara, eta higitxen zuen ura. Eta urtegirolehembizikorik jausten zena, ura higitua izan ondoan, sa-

sualtzen zen, edozein eritasunek zadukan arren.

5 Bada, han bazen gizon bat, hogoi eta hemezortzi urthe hartan bere gaitzarekin zena.

6 Jesusek ikhusi zuenean etzana, eta jakin zuenean, orduko aspaldian hala zela, erraaten dio: Nahi zare saualdu?

7 Eriak ihardesten dio: Jauna, nihor ez dut urtegiara igorriko nauenik, ura higitua izaten denean; eta ni nohan artean, bertze bat jausten da ni baino lehen.

8 Jesusek erraaten dio: Jaiki zaite, har zazu zure ohea, eta ibilzaite.

9 Eta han berean saualdua izan zen gizon hura; eta hartu zuen bere ohea, eta bazabilar. Bada, larumbata zen egun hura.

EBANJELIO

[5 KAP.

10 Hargatik Juduek sendatua izan zenari erraten zioten: Larumbata da, etzaitzu zilhegi zure ohearen eramatea.

11 Ihardetsi zioten: Nork-ere sendatu bainau, hainak erran izan darot: Har zazu zure ohea, eta ibil zaite.

12 Galdatu zioten beraz: Nor da gizon hura, zeinak erran baitarotzu: Har zazu zure ohea, eta ibil zaite?

13 Bainan etzakien nor zen sendatua izan zenak; ezen Jesus aldaratu zen hara bildua zen jende murrutik.

14 Geroago Jesusek aurkhitu zuen temploan, eta erran zioen: Horra sendatua zarela; bekhatuik ez egin gehiago, zerbait gaitzagarik gertha dakizun belduz.

15 Goan zen gizon hura eta erran zioten

Juduei, Jesus zela hura sendatu zuena.

16 Aria hortaz Jesusi jazartzen zioten Juduek, horiek egiten zituelakoz larumbat egunean.

17 Bainan Jesusek ihardetsi zioten: Bethi hari da ene Aita, eta hari naiz ni ere.

18 Hargatik beraz are gehiago bilhatzen zuten Juduek haren hiltzea, ez ezik hausten zuelakoz larumbata, bainan zioelakoz Jainkoa zuela Aita, bere burua Jainkoaren bardin eginez. Aria hortaz Jesusek ihardetsi eta erran zioten:

19 Egiazki, egiazki derratzuet nik: Semeak bere baitharik ez dezake egin deusere, egiten ikhusten dioena baizik bere Aitari; ezen Aitak egiten dituenak oro, Semeak ere halar ber egiten ditu.

5 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

20 Alabainan Aitak maite du Semea, eta erakhusten diozka berak egiten dituen guziak; eta haukiek baino handiagorik ere erakhutsiko dio, zeronek ederresten egonen baitzarete.

21 Ezen nola Aitak bizten baititu hilak eta bizia baitaroe ematen, halaber semeak ere nahi duenari ematen dio bizia.

22 Alabadere ez du nihor juyatzen Aitak, bainan Semeari eman dio juyamendua oro;

23 Guziek ohora dezaten Semea, Aita ohoratzen duten bezala: ohoratzen ez duenak Semea, Aita ere, hura bidali duena, ez du ohoratzen.

24 Egiazki, egiazki derratzuet nik, ene hitza entzuten eta ni bidali nauenen baitan sinhesten duena,

bethiereko bizitzearen jabe dela, eta ez dela juyamenduaren azpirerortzen, bainan heriotzetik bizitzera dela iragaiten.

25 Egiazki, egiazki erraten darotzuet, heldu dela ordua, eta orantchetan dela, non hilek entzunen baitute Jainkoaren Semearen mintzoa; eta entzunen dutenak, biziko dire.

26 Alabainan nola baitu Aitak bere baitan bizia, hala Semeari ere eman dio bizia bere baitan izatea.

27 Eta eman dio juyatzeko eskua ere, gizonaren Semea delakoz.

28 Hortaz ez baldi, zeren heldu baita ordua non hobietan diren guziek entzunen baitute Jainkoaren Semearen mintzoa;

29 Eta ongi egin dutenak bizitzera bizteko dire ilkhiren; gaizki

EBANJELIO

[5 KAP.

egin dutenak berriz, juyamendura bizteko.

30 Nik ez dezaket ene burutarik egin deusere; nola aditu, hala juyatzen dut, eta zuzena da ene juyamendua, ez baitut ene nahia bilhatzen, bainan bai bidali naudenaren nahia.

31 Ene buruaz neronekegiten badut lekhukotasun, ene lekhukotasuna ez da egiazkoa.

32 Bertze bat da nitaz lekhukotasun egiten duena, eta badakit egiazkoa dela nitaz dakharren lekhukotasuna.

33 Zuek bidali duzue Joanesen gana, eta harek egiari lekhukotasun bihurtu izan dio.

34 Nik ez dut ordean gizon lekhukotasunik atheratzen; bainan hunela mintzo naiz, zuek salbarazi beharrez.

35 Hura zen zuzi suduna eta argia; zuek berriz, aphur bat haren

argitara nahi izan zaretz boztu.

36 Bainan nik lekhukotasun bat badut Joanesenabaino handiagoa; ezen egitera Aitak eman darozkidan lanek, nik egiten ditudan lanek berek, nitaz lekhukotasun dakharte, ene Aitak bidali nauela.

37 Eta Aitak, ni bidali naunenak, berak egin du lekhukotasun nitaz; eta zuek ez duzue haren mintzoa entzun behinere, ez-eta haren begithartea ikhusi;

38 Eta ez dadukazue haren hitza zuen baitan gelditua; zeren nor-ere bidali baitu, haina ez baituzue sinhesten.

39 Ikhar zatzue Iskriturak, uste duzenaz geroz hekien bidez izan bethiereko bizia; hekiek dire bada, nitaz lekhukotasun dematenak.

5, 6 KAP.] S. JOANESSEN ARABERA.

40 Eta ez duzue ene ganat ethorri nahi, bi-ziaren izateko.

41 Ez dut ene ospea gizonetarik atheratzen.

42 Bainan ezagutzen zaituztet, zuen baitan Jainkoaren amodiorik ez duzuela.

43 Ni ene Aitaren izenean ethorri naiz, eta ez nauzue onhesten; bere izenean ethor baltizaitzue bertze bat, hura onhets zinezakete.

44 Nola sinhets dezakezue zuek, zeinek zuen ospea batzuek bertzeen ganik atheratzen baituzue eta ez bilhatzen Jainko bakharraren ganik dathorrena?

45 Ez uste izan nik eratchikiren darotzue dala Aitaren aitzinean; zuen kontra jazartzen duena, Moises da, zeintan baituzue zuen phe-skiza.

46 Ezen sinhets ba-

zindezate Moises, ni ere sinhets nindezakezue eiki; harek alabainan nitaz iskribatu izan du.

47 Bainan harek iskribatuak ez baditutzue sinhesten, ene hitzak nola sinhetsiren ditutzue?

VI. KAP.

JESUS goan zen gero Galileako (erran-nahi Tiberiasako) itsasoaz haindira;

2 Eta bazarraikion jendetze handia, eri zirenen gainean egiten zituen sendagailak ikhusten baitzituzten.

3 Aldaratu zen beraz mendi batetara, eta han jarria zagoen bere dizipuluekin.

4 Bada, hurbil zen Bazko, Juduen besta eguna.

5 Jesusek begiak goititu eta ohartu zenean oste bat gaitza

EBANJELIO

[6 KAP.

heldu zitzayoela, erran zioen Filiperi : Nondik erosiko dugu ogia, jan dezaten horiek orok ?

6 Bada, haren frogatzeko erraten zuen hori, bazakien ezik zeren egitera zihoan.

7 Filipek ihardetsi zioen : Berrehun denarioren ogia ere ez lukete aski, bakhotchak izpi baten izateko.

8 Bere dizipuluetarik bertze batek, Andres, Simon Piarresen anayak, erraten dio :

9 Bada hemen muthiko bat, bortz garagar ogi eta bi arrain ditue-na; bainan zer da hori hunembat gizonen arteko ?

10 Jesusek erran zuen beraz : Jarrazkitzue. Bada, toki hartan ederra zen belharra; eta jarri zen bortz mila gizonen heina.

11 Jesusek hartu zitu-
tuen beraz ogiak, eta

eskerrak bihurtu ondoan, zathitu ziozkaten jarriak zirenei, eta arrainetarik halaber nahi zuten bezembat.

12 Ase zirenean, ber-
riz erran zioten dizipu-
luei : Bil zatzue sobe-
ratu diren puzkak, gal
ez ditezen.

13 Bildu zituzten be-
raz, eta bortz garagar
ogietarik jaleeisoberatu
puskez bethe zituzten
hamabi saski.

14 Gizon hekiek be-
raz, ikhusi zutenean
Jesusek eginsendagaila,
erraten zuten : Hau da
egiazkimundurathor-
tzekoa den profeta
hura.

15 Jesusek ezagutu
baitzuen ordean, ethor-
tzekotan zirela haren
hartzera eta errege
egitera, berriz mendirat
ihes egin zuen bakhar-
rik.

16 Bada, arratsa egin
zeneko, haren dizipu-

6 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

luak jautsi ziren itsa-
sora.

17 Eta untzi batera
iganik, itsasoz haindira
hari ziren Kaphar-
naumgo aldera; eta
orduko ilhun beltza
zen, eta Jesus etzen
hekiek ganat ethorria.

18 Bizkitartean, haize
handi batek ematen
baitzuen, hasarretzen
hari zen itsasoa.

19 Beraz hogoi eta
bortz edo hogoi eta ha-
mar estadio bezala ar-
rauka egin zituztenean,
ikhusten dute Jesus
itsasoaren gainean da-
bilala, eta untzirat hur-
biltzen, eta izitu ziren.

20 Bainan harek erran
zioten : Ni naiz, ez
izi.

21 Nahi izan zuten
beraz untzirat hartu,
eta berehala untzia
heldua gerthatu zen
hekiek zihoazen leihor-
raren aldera.

22 Biharamunean, it-

sasoz hunaindian za-
goen osteak ikhusten
zuen han etzela ger-
thatu bertze untzirik
bat baizen, eta Jesus
etzela bere dizipuluekin
untzira sarthu, bainan
bakharrik goan zirela
haren dizipuluak.

23 Bainan, Jaunak
eskerrak bihurtu ondo-
an, ogia jan zuten to-
kiko bazterrera ethorri
ziren orduan Tiberias-
tik bertze untzi batzu ;
24 Ikhusirik beraz et-
zirela han Jesus ez-
etare haren dizipuluak,
untzietara igan eta Ka-
pharnaumeragoan ziren
Jesusen ondoan.

25 Eta itsasoz hain-
dian aurkhiturik, erran
zioten : Nausia, noiz
ethorri zare hunat ?

26 Jesusek ihardetsi
eta erran zaroeten :
Zin-zinez erraten daro-
tzuet, bilhatzen nauzue,
ez sendagailak ikhusi
ditutzuelakoz, bainan

EBANJELIO

[6 KAP.]

zeren jan duzuen ogitik eta ase zaretan.

27 Berma zaitezte, ez gaitzen den janhari baten gatik, baina bethiereko bizitzeraino dirauenaren ariaz, zeina gizonaren Semeak emanen baitarotzuet; hau da ezen Jainko Aitak bere zigiluaren hatzaz berezi izan duena.

28 Hekiek erran zioten beraz: Zer egingen dugu Jainkoaren arabera eginkarietan haritzeko?

29 Jesusek ihardetsi eta erran zioten: Hau da Jainkoaren araberrako lana, sinhets dezazuen ni bidali naue-naren baithan.

30 Haletan, Jesusi erran zioten: Eta zer sendagaila egiten duzu, hura ikhus eta zure baithan sinhets deza-gun? zer egiten duzu?

31 Gure arbasoek

mortuan jan izan dute mana, iskribatua den bezala: Jaterat eman diotet zerutikako ogia.

32 Jesusek erran zioten beraz: Egiatzki, egiatzki derratzuet nik: Ez darotzue Moisesek eman zerutikako ogia, baina ene Aitak ematen darotzue zerutikako ogi egiatzkoa.

33 Ezen Jainkoaren ogia da zerutik jausten dena eta munduari bizia ematen dioena.

34 Horren ganean, erran zioten hekiek: Jauna, iguzu bethi ogi hartarik.

35 Jesusek aldiz ihardetsi zioten: Ni naiz bizitzerako ogia: ene gana dathorrena ez da goseturen, eta ene baithan sinhesten duenak ez du behinere egarririk ezaguturen.

36 Baina erran darotzuet, bai ikhusi nauzuela eta ez sinhetsi.

6 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

37 Aitak niri ematen darotzan guziak, ene ganat ethorriko dire; eta ene gana dathorrena ez dut kaporat irai-ziren;

38 Zeren jautsi bainaz zerutik, egiteko ez ene nahia, baina bai bidali naue-naren nahia.

39 Huna bada, Aitarren, ni igorri naue-naren nahia, eman darozkidan guzietarik ez dezadan batere gal, baina bitzaraz detzadan azken egunean.

40 Bada, ene Aita bidali naue-naren nahia hau da, Semea ikhusten eta sinhesten duten guziek, izan dezaten bethiereko bizitzea; eta nik bitzaraziren ditut azken egunean.

41 Erasiaka zauden bada Juduak haren kontra, zeran erran zuen: Ni naiz ogi bizia, zerutik jautsi naizena.

42 Eta zioten: Hori

ez da Jesus, Josepen semea, zeinaren aitamak ezagutzen baititugu? Nolaz dio beraz horrek: Zerutik jautsi naiz ni?

43 Horren ganean, Jesusek ihardetsi eta erran zioten: Zuen artean ez erabil erasiarik:

44 Ene gana nihor ezin dathorke, non ene Aita ni bidali naue-nak ez duen erakhartzen; eta nik hura bitzaraziren dut azken egunean.

45 Profetetan iskribatua da: Eta guziak izanen dire Jainkoaren irakhasmenaren me-nean; Aita entzun duten guziak, eta argitu direnak, enegana-ko dire.

46 Ez bada hori, nihork ikhusi duelakoan Aita, non ez Jainkoa ganikakoa denak; harek ikhusi du Aita.

47 Egiatzki, egiatzki

derratzuet nik : Nitán sinhesten duena da bethiereko bizitzearen jabe.

48 Ni naiz bizirako ogia.

49 Zuen arbasoek mortuan jan izan dute mana, eta hil izan dire.

50 Bainan huna zerutik jausten den ogia, huntarik janen duena, ez dadientzat hil.

51 Ni naiz ogi bizia, zerutik jautsi naizena.

52 Norbaitek ogi huntarik jaten badu, biziko da bethiere; eta nik emanen dudana ogia, da ene haragia munduaren biziarentzat.

53 Bada, Juduek elkharren artean jazaritzen zuten: Horriek nola eman diazakegu jatera bere haragia?

54 Jesusek beraz erran zioten: Egiazki, egiazki derratzuet nik: Non ez duzen jaten

gizonaren Semearen haragia eta edaten haren odola, bizitzea ez duzeu zuen baithan izanen.

55 Ene haragia jaten eta ene odola edaten duenak, badu bethiereko bizitzea; eta nik bizturen dut hura azken egunean.

56 Ezen egiazki ene haragia janhari da, eta ene odola edari da egiazki.

57 Ene haragia jaten eta ene odola edaten duena, ene bathan dago, eta ni haren baithan.

58 Nola Aita bizi denak igorri bainau, eta ni bizi bainaiz Aitaren ariatik, haina ere ene ariatik biziko da.

59 Hau da zerutik jautsi den ogia. Ez da zuen arbasoek janduten mana iduri, eta gero hil izan baitire. Ogi huntarik jaten duena, bethi guzian da biziko.

60 Kapharnaumen erran zituen horiek, sinagogan irakhasten hari zelarik.

61 Beraz nola bere dizipuluetarik hainitzek entzuten baitzuten, erran izan zuten: Gogorra da solas hori, eta nork entzun ere dezake?

62 Jesusek ordean bere baithan baitzakien, hortaz erauntsian hari zirela haren dizipuluak, erran zaroeten: Hortaz gogoan behartzen zarete?

63 Ikhusten bazindute bada gizonaren Semea lehenago zen tokirat igaiten?

64 Izpiritua da bizia demana; haragia deusetako ez da baliatzen. Nik zuei erran hitzak, bizi eta izpiritu dire.

65 Badire ordean zue-tarik batzu sinhesten ez dutenak. Ezen has-tetik bazakien Jesusek

zein ziren sinhesten etzutenak, eta nork salduko zuen bera.

66 Eta erraten zuen: Aria hortaz erran darotzuet, nihor ez dathorkeela ene gana, non etzayo en Aita ganik emana.

67 Ordutik haren dizipulu askok gibelerrat egin izan zuten, eta etziren gehiago harekin ibiltzen.

68 Horren gainean Jesusek erran zioten hamabiei: Zuek ere goan gogo othe zarete?

69 Simon Piarresek ihardetsi zioen beraz: Jauna, noren gana gindohazke? Zuk ditutzu bethiereko bizitzeko hitzak.

70 Eta guk sinhetsi eta ezagutu dugu, zu zarela ezen Kristo Jainkoaren Semea.

71 Jesusek ihardetsi zioten: Zuek hamabiak ez othe zaituztet nero-

EBANJELIO

[6, 7 KAP.]

nek hautatu? Bizkitartean debru bat da zuetarik bat.

72 Judas Iskariot, Simonen seme a, zuen aiphatzen, hura zen ezik haren saltzaile izan behar zena, hama-bietarik bat zen arren.

VII. KAP.

HANDIK harat Galilean zabilan Jesus; etzuen albainan Judean ibili nahi, Juduek haren hiltzea bilhatzen zutelakoz.

2 Bada, hurbildua zen Juduen besta, Tabernakleetakoa deitzen dena.

3 Bere anayek erran zioten beraz: Ilkhi zaite hemendik eta zoaz Judeara, hango zure dizipuluek ere ikhus detzazten zuk egiten ditutzun gauzak.

4 Nihork ez du alabainan zer bait egiten

gordeka, bere burua agerira beharrez hari denean. Horiek egiten ditutzunaz, geroztik, munduari agerrozu zure burua.

5 Ezen haren anayek berek etzuten haren baithan sinhesten.

6 Jesusek erran zioten beraz: Ene ordua ez da oraino ethorria; noiz-nahi da ordean zuen muga.

7 Munduak ez lezake izan zuentzat gaitzirizkorik; ni gaitzets nau ordean, zeren lekhukotasun haren kontra bihurtzen baitut, tzarrak direla haren eginkariak.

8 Zoazte zuek besta hortara; ni ordean ez naiz hortara goaten, zeren ene eguna ez baita oraino betha.

9 Horiek erranik, bera Galilean gelditu zen.

10 Bainan goan zireneko haren anayak,

7 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

bera ere bestara goan zen, ez ageriki, bainan ichilka bezala.

11 Beraz besta egunean, Juduak haren bilha zabiltzan, eta erraten zuten: Non othe da hura?

12 Eta haren gainean erasia handia zabilan ahapetik jendeetan. Ezik batzuek zioten: Prestua da. Bertzeek berri, erraten zuten: Ez da hala, bainan jende amainatzaile bat.

13 Guzia gatik nihor etzen, Juduen beldurrez, hartaz agerian mintzo.

14 Bada, orduko besta erditsutara ethorria zelarik, Jesus igan zen templora, eta irakhasten abiatu zen.

15 Eta baldituak zauden Juduak, ziotelarik: Hunek nondik ditu jakitate horiek, ikhasten egotu gabetarik?

16 Jesusek ihardetsi eta erran zaroeten: Ene irakhasmena ez da enea, bainan ni bidali nauenarena.

17 Hainaren nahia egin nahi badu norbaitek, ezaguturen du hean irakhasmen hau Jainkoaren ganikakoa den, ala ene baitharik naizen mintzo.

18 Bere burutarik mintzo dena, bere buruari lelo ematera dar-raikio; nork-ere ordean bilhatzen baitu bera igorri duenaren gorestea, haina zina da, eta zuzen ez denik haren baithan ez da.

19 Ez darotzue Moisek eman legea, eta zuetarik legea ez baitu bethetzen nihork-ere?

20 Zertan zabiltzate ni hil beharrez? Populuak ihardetsi eta erran zuen: Debruak zabil-tza; nork nahi zaitu hil?

EBANJELIO

[7 KAP.

21 Jesusek ihardetsi eta erran zaroeten: Gauza bat egin dut, eta guztiak harrituak zarete.

22 Bada, Moisesek eman izan darotzue ingurephaitza (ez Moisesen ganikakoa delakoz, bainan arbasoetarikakoa), ingurephaiten duzue gizonkia larumbat egunean ere.

23 Baldin ingurephaiten bada gizona larumbat egunez, Moisesen legearen ez haustea gatik, nolaz sumintzen zakizkidate, zeren larumbat egunarekin salsualdu dudan gizon bat bere gorphutz guzian?

24 Ez juya itchuratik, bainan juyamendu zuzen bat arthikazue.

25 Bada, Jerusalem-darretarik zembaitetik erraten zuten: Ez othe da hau hiltzeko bilhatten duten hura?

26 Huna non mintzo den guzien aitzinean,

eta ez diote deuseu erraten. Buruzagiek egiazki ezagutu othe dute Kristo dela hau?

27 Bainan badakigu nongoa den hau; Kristo ethorriko denean ordean, nihork ez du jakinen nongoa den.

28 Jesusek beraz, temploan irakhasten hari zelarik, oihu egiten zuen: Eta badakizue nor naizen, eta badakizue nondik heldu naizen; eta bada, ez naiz ene burutarik ethorria; bainan zina da ni bidali nauena, hura ez baituzue ezagutzen.

29 Nik ezagutzen dut hura, zeren haren ganikakoa bainaizni, eta harek berak bainau igorri.

30 Juduak beraz hura hartu beharrez zabil-tzan; bainan nihork etzioen eskua gainera ezarri, zeren oraino haren ordua ez baitzen ethorria.

7 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

31 Bizkitartean popu-lutik askok sinhetsi zuten haren baithan, eta erraten zuten: Kristo ethorri ditekeenean, eginen othe du hunek egiten duen baino sendagaila gehiago?

32 Farisauek aditu zuten populua Jesusez horien erasten hari zela; eta buruzagiek eta Farisauek beren gizonetarik igorri zituzten haren hartzera.

33 Orduan Jesusek erran zioten: Oraino aphur bat zuekin naiz, eta gero banoha bidali nauenaren gana.

34 Bilhaturen nauzue, eta ez aurkhituren; eta ni izanen naizen tokira, zuek ezin ethor zaitez-kete.

35 Juduek beraz zerasaten beren artean: Norat goanen da, guk ezin aurkhituren baitugu? Ala orotan bar-

rayatuak diren jendayetara goatekoa eta hekiei irakhasten haritzekoa othe da?

36 Zer da erran duen hitz hau: Bilhaturen nauzue, eta ez aurkhituren; eta ni izanen naizen tokira, zuek ezin ethor zaitez-kete?

37 Bada, bestako azken egun handian, han zen Jesus, eta oihu egiten zuen, ziolarik: Nihor bada egarri, be-thor ene gana, eta edan beza.

38 Ene baithan sinhesten duenari, Iskriturak dioen bezala, ur bizizko ibayak jarioko zaizko barnetik.

39 Bada, erraten zuen hori, haren baithan sinheste zutenak izatekoa zuten Izpirituaren ariaz; ezik oraino Izpiritua etzen emana, zeren Jesus ez baitzen oraino ospetan jarria.

40 Askok beraz jende-

EBANJELIO

[7 Kap.

tze hartarik, solas horiek aditu ondoan, erraten zuten: Egiazki profeta da gizon hori!

41 Bertze batzuek erraten zuten: Kristo da hori. Zembaitek berriz, zerraten: Galileatik ethorriren othe da Kristo?

42 Ez othe dio Iskri-turak: Dabiden odole-tik ethortzekoa dela Kristo, eta Bethle-hemgo herritik, zeinta-koa baitzen Dabid?

43 Jesusen gainetik horrelako eskatima al-tchatu zen beraz jen-deen artean.

44 Bada, hekietarik zembaitek hartu nahi zuketen; bainan nihork etzuen eskua haren gainean ezarri.

45 Hartako igorri gizonak itzuli ziren beraz aphez nausietara eta Farisauetara. Hau-kiek erran zaroten:

Nolaz ez duzue era-kharri?

46 Hekiek ihardetsi zuten: Gizon hori be-zala, egundaino ez da gizonik mintzatu.

47 Farisauek jazarri zioten: Atzemanak o-the zarete zuek ere?

48 Buruzagietan, edo Farisauetan othe da nihor horri sinhesterik eman izan dioenik?

49 Ordean jende pur-ruska, legea ezagutzen ez duten horiek, ma-darikatu batzu dire.

50 Beren artekoetarik batek, Nikodemok, Je-susen gana gauaz ethor-ri izan zen haretehek erran zioten:

51 Gure legeak juya-tzen othe du gizona, non ez den lehenik entzuna, eta zer egin duen argitu gabe?

52 Nikodemori ihar-detsi eta erran zioten: Galilearra othe zare zu ere? Ikhar zatzu Iskri-

7, 8 Kap.] S. JOANESSEN ARABERA.

turak, eta jakizu Galile-atik ez dela profetarik atheratzen.

53 Eta itzuli ziren zein bere etchera.

VIII. KAP.

BADA, Jesus goan zen Olibadietako mendira;

2 Eta argitzean, berriz ethorri zen templora, eta populu guzia ethorri zitzaioen, eta jarririk irakhasten hari zitza-yen.

3 Orduan Iskribauek eta Farisauek erakharri zuten emazteki bat, bere senharraz bertze-kin lohikerian atze-mana; eta guzien erdian ezarri zuten chutik,

4 Eta erran zioten Jesusi: Nausia, emaz-teki hau oranteche atze-mana izan da lohi-kerian.

5 Bada, Moisesek le-

gean manatu izan daro-ku harrika detzagun holakoak. Zuk beraz, zer diozu?

6 Hori erraten zuten bada, hura zertan khausi, gero zertaz jazar iza-tea gatik. Bainan Je-sus, beheiti bere burua makhurtuz, erhiaaz hari zen lurrean iskribatzen.

7 Nola beraz aitzina galdez baitzagozkion, chuchendu zen, eta er-ran zioten: Zuetarik bekhatu gabea denak arthik biozo lehembiziko harria.

8 Eta berriz-ere ma-khurturik, iskribatzen zuen lurrean.

9 Bainan hekiek aditu zutenean, bat bertze-aren ondotik ilkhi ziren, zaharrenetarik hasirik; eta bakharrik gelditu zen Jesus; eta emaz-tekia erdian chutik.

10 Bada, chuchendu-rik, Jesusek erran zio-en: Emaztekoa, non

dire zuri jazartzen zu-
tenak? nihork konde-
natu zaitu?

11 Harek ihardetsi
zuen: Nihork, Jauna.
Aldiz Jesusek erran
zioen: Nik ere etzaitut
kondenatuko. Zoaz,
eta gehiago bekhatulik
ez egin.

12 Jesus oraino ere
mintzatu zen populu-
ari, zioelarik: Ni naiz
munduaren argia; niri
darraitana, ez dabila
ilhumbeka, eta izanen
du bizitzeko argia.

13 Horren ganean,
Farisauek erran zioten:
Zure buruari zeroni
atheratzen zatzaizkio
lekhuko; zure le-
khukotasuna ez da
zina.

14 Jesusek ihardetsi
eta erran zioten: Ene
buruari lekhukotasun
neronek egin diozadan
arren, zina da ene le-
khukotasuna, zeren bai-
takit nondik heldu nai-

zen, eta norat nohan;
zuek berriz, ez dakizue
nondik nathorren edo
norat nohan.

15 Zuek haragiaren
arabera juyatzen duzue;
nik, nihor ez dut ju-
yatzen;

16 Eta egiten badut,
zina da ene juyamen-
dua; zeren ez bainaiz
bakharrik; bainan ni
eta ni igorri nauena,
Aita.

17 Eta zuen legean
iskribatua da, zina dela
bi gizonen lekhukota-
suna.

18 Ni naiz ene buru-
ari lekhukotasun egiten
dudana; eta Aitak, ni
bidali nauenak ere le-
khukotasun ematen
darot.

19 Hekiek erraten
zioten beraz: Non da
zure Aita? Jesusek
ihardetsi zuen: Ez gai-
tuzue ezagutzen ez ni
ez ene Aita; ezagu-
tzen baninduzue ni,

ene Aita ere ezagut-
bide zinezakete.

20 Jesusek khutcha-
te an erran zituen
solas horiek, irakhasten
hari zelarik temploan;
eta nihor etzitzayoen
lothu, zeren haren or-
dua ez baitzen oraino
ethorria.

21 Berriz-ere erran
zioten Jesusek: Ni ba-
noha, eta bilhaturen
nauzue, eta zuen be-
khatuan hilen zarete.
Ni nohan tokira, zuek
ezin ethor zaitezke?

22 Juduek beraz erra-
ten zuten: Berak hilen
othe du bere burua;
dioezen: Ni nohan to-
kira, zuek ezin ethor
zaitezke?

23 Eta Jesusek erra-
ten zioten: Zuek, behe-
retikakoak zarete; ni,
gainetikakoa naiz. Zu-
ek, mundu huntarika-
koak zarete; ni ez naiz
mundu huntarikakoa.

24 Aria hortaz erran

darotzuet: Zuen be-
khatuan hilen zarete;
alabainan sinhesten ez
baduzue nor naizen ni,
zuen bekhatuan zarete
hilen.

25 Erraten zioten be-
raz: Nor zare zu?
Jesusek ihardetsi za-
roeten: Guzien hatsar-
rea, ni orai zuei mintzo
natzaitzuen.

26 Haintz nuke zue-
taz errateko eta zuetan
azurriatzeko; bainan
zina da ni bidali nau-
ena; eta nik, zer-ere
baitut haren ganik en-
tzun, hura derrat mun-
duan.

27 Eta hekiek etzu-
ten ezagutu erraten
zuela Jainkoa zela
haren Aita.

28 Jesusek erran zio-
ten beraz: Goititu du-
kezuenean gizonaren
Semea, orduan ezagu-
turen duzue nor naizen
ni, eta deusere ez du-
dala ene burutarik egi-

EBANJELIO

[8 KAP.

ten, baiman nola irakhatzi baitarot Aitak, eta hala naizela mintzo; 29 Eta ni igorri nauena, enekin da; eta ez nau bakharrik utzi; zeren nik haren gogarako dena egiten baitut bethi.

30 Horiek erraten zituenean, askok sinheste hartu zuten haren baitan.

31 Jesusek beraz, sinhetsi zuten Juduei erraten zaroeten: Baldin zuek gogor egoten bazarete ene hitzean, egiazki ene dizipulu izanen zarete;

32 Eta ezaguturen duzue egia, eta egiak ezarriren zaituzte zuen buruen jabe.

33 Ihardetsi zioten: Abrahamen, odoletik gare, eta egundaino nihoren meneko ez gare izatu; nolaz diozu: Zuen eskuko izanen zarete?

34 Jesusek ihardetsi zioten: Egiazki, egiazki derratzuet nik, bekhatu egiten duena ezen, bekhatuaren gathibu dela. 35 Bada, gathibua ez dago bethi etche batean; semea ordean etchean dago bethiko.

36 Baldin beraz zuen eskukotasuna bademazue Semeak, egiazki zuen eskuko izanen zarete.

37 Badakit Abrahamen umeak zaretela; bainan ene hiltzea bilhatzen duzue, zeren ene hitzak zuen baitan ez baitu hartzen.

38 Nik erraten dut ene Aitaren baitan ikhusi dudana; eta zuek, zuen aitaren baitan ikhusi duzuen egiten duzue.

39 Ihardetsi eta erran zioten: Abraham da gure aita. Jesusek erraten daroe: Baldin Abrahamen seme baza-

8 KAP.] S. JOANESSEN ARABERA.

rete, Abrahamen egintzak egizkitzue.

40 Orain ordean ni bil beharrez zabiltzate, ni, gizon bat, Jainkoaren ganik aditu egia erran darotzuedana; Abrahamek holakorik ez du egin.

41 Zuen aitaren lanak egiten ditutzue. Ihardetsi zuten: Ez gare likhiskeriatik sorthuak; aita bakhar bat dugu, Jainkoa.

42 Jesusek erran zioten beraz: Jainkoa baltz zuen aita, eiki onhets nindezakezue. Ezen ni Jainkoaren ganik ilkhi naiz eta ethorri; ez naiz alabairan ene burutarik hunatu, bainan harek nau bidali.

43 Zergatik ez duzue ardiesten ene hizkuntza? Zeren ezin dezakezen entzun ene hitza.

44 Zuek, debruaren

umeak zarete; eta zuen aitaren nahikarien egitera zarete aiber. Hura gizon hiltzaile zen has-tapenetik, eta ez du egian irau, zeren egia ez baita haren baitan. Gezurrez mintzo denean, bere beretik mintzo da; ezen gezurtia da, eta gezurraren aita.

45 Nik berriz, erraten badut egia, ez nauzue sinhesten.

46 Nork zuetarik frogaturen darot bekhatu bat? Baldin egia erraten badarotzuet, zergatik ez nauzue sinhesten?

47 Jainkoaren ganikakoa denak, Jainkoaren hitzak entzuten ditu. Hargatik ez ditut zuek entzuten, etzaretelakoz Jainkoaren ganikakoa.

48 Horren gainean, Juduek ihardetsi eta erran zioten: Gure hitza ez othe da ongi

EBANJELIO

[8 KAP.

errana, Samariar bat
zarela, eta debrua du-
zula zurekin?

49 Jesusek ihardetsi
zuen: Ez da debrurik
enekin; bainan ohore
bihurtzen diot nik ene
Aitari, eta zuek niri
desohore.

50 Ni ordean ez na-
bila enetzat ospeketa;
bainan bada dabilana
eta juyatzen duena.

51 Egiatzki derra-
tzuet, egiazki, nork ere
begiraturen baitu ene
hitza, hainak ez du ni-
hoiz-ere ikhusiren he-
ria.

52 Juduek erran zio-
ten beraz: Orain ezagu-
tzen dugu debrua du-
zula. Hil izan da
Abraham, eta profetak
ere-bai; eta diozu zuk:
Norbaitek ene hitza
begirutzen badu, harek
ez du nihoiz heriotzea
jasanen.

53 Ala gehiago zare-
zu, ezenez Abraham

gure aita, zeina hil izan
baita? Hil izan dire
profetak ere. Nor
egiten duzu zure
burua?

54 Jesusek ihardetsi
zuen: Ospe ematen
badiot ene buruari,
deusik ez da ene ospea:
niri ospe ematen daro-
tana, da ene Aita, zeina
baiterrazue zuen Jain-
koa dela,

55 Eta ez duzue eza-
gutu halere; nik bai
ordean, ezagutzen dut.
Eta erran baneza ez
dudala ezagutzen, zuen
iduriko ninteke, ge-
zurti. Bainan ezagu-
tzen dut, eta begirutzen
dut haren hitza.

56 Abraham, zuen
aita, lehiatu izan da
ene egunaren ikhus-
tera; ikhusi du, eta
bozkariotan sarthu da.

57 Horren gainean,
Juduek erran zioten:
Ez dituzu oraino ber-
rogoi eta hamar urthe,

8, 9 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

eta zuk ikhusi baituzu
Abraham?

58 Jesusek ihardetsi
zaroeten: Egiatzki der-
ratzuet, egiazki; ni ba-
naiz, Abraham izan den
baino lehenagotanik.

59 Orduan Juduek
hartu zituzten harriak,
Jesusi arthikitzeo;
bainan itzali zen Jesus,
eta ilkhi zen templotik.

IX. KAP.

ETA iragaiten zelarik,
Jesusek ikhusi zuen
gizon bat, sortzetik
itsua.

2 Eta galdegin zioten
bere dizipuluek: Nau-
sia, zeinek egin izan
dute bekhatu, horrek
ala horren burhasoek,
hola itsu sorthu baita?

3 Jesusek ihardetsi
zuen: Ez horrek, ez
horren burhasoek ez
dute bekhatu egin;
bainan hola da, horren

baithan ager ditezen
Jainkoaren lanak.

4 Ni bidali nauena-
ren lanak egin behar
ditut, egunak diraueno;
heldu da gaua, zeintan
nihor ez baititake la-
nean hari.

5 Munduan naizeno,
munduaren argia naiz.

6 Horiek erran ondo-
an, thu egin zuen lur-
rerat, eta ahogozoarekin
egin zuen lohi izpi bat
eta lohia hedatu itsua-
ren begien gainean.

7 Eta erran zioen:
Zoaz, garbi zaite Siloe-
ko mainhatokian (Si-
loek erran nahi baitu
Bidalia). Goan zen
beraz, eta garbitu, eta
itzuli zen begiak argi-
turik.

8 Hargatik hauzoek,
eta lehenago eske ikhu-
si zutenek, erraten zu-
ten: Ez othe da hau
jarririk eske zagoen
hura? Zioten batzuek:
Hura da.

9 Bertze batzuek ber-
riz: Ez, bainan haren
iduriko bat. Harek
zioten ordean: Ber-bera
naiz.

10 Galdatzen zaroeten
beraz: Nola ideki zaiz-
kitzu begiak?

11 Ihardetsi zuen:
Jesus deitzen den gizon
harek egin izan du lohi
izpi bat, ferekatu ditu
ene begiak, eta erran
darot: Zoaz Siloko
mainhatokira eta garbi
zaite. Eta goan naiz,
eta garbitu, eta ikhus-
ten dut.

12 Eta erran zioten:
Non da hura? Ihar-
detsi zuen: Ez dakit.

13 Orduan Farisaue-
tara eraman zuten itsu
izatu gizona.

14 Larumbat eguna
zen bada, Jesusek lohia
egin eta itsuaren begiak
argitu zituenan.

15 Farisauak ere
huni galdeka hari zi-
tzaizkon, hean nola ar-

gitu zen. Harek aldiz
erran zioten: Lohi izpi
bat ezarri izan darot
begien gainean, eta gar-
bitu naiz, eta ikhusten
dut.

16 Erraten zuten be-
raz Farisauetarik ba-
tzuek: Ez da Jainko-
aren ganikakoa gizon
hura, larumbata ez due-
naz geroz begiratzen.
Zioten, berriz, bertze
batzuek: Gizon bekha-
tore batek nola egin
detzazke horrelako sen-
dagailak? Eta eska-
tima zen hekien artean.

17 Berritan beraz er-
raten diote itsu izatu-
ari: Hik zer diok hire
begiak argitu dituenaz?
Harek ihardetsi zioten:
Profeta dela.

18 Juduek ordean e-
tzuten sinhetsi, gizon
hori itsu izatua eta ge-
ro argitua izan zela,
deithu zituzten arteo
argitua izan zenaren
burhasoak;

19 Eta hekiei galdatu
zioten: Hau da zuen
seme itsu sorthu dela
dizuen hura? Nolaz
bada ikhusten du
orai?

20 Haren burhasoek
ihardetsi eta erran zio-
ten: Guk dakiguna da,
hau gure semea dela,
eta itsu dela sorthu;

21 Bainan nolaz duen
ikhusten, hori ez da-
kigu, ez-etare nork ide-
ki diozkien begiak;
berari galdegiozue; a-
dinak baditu, bera min-
tza bedi bere buruaz.

22 Horreletan min-
tzatu ziren haren bur-
hasoak. Juduen bel-
dur zirelako; alabai-
nan Juduak hitzartuak
ziren orduko, baizik-
eta nihork aithor bi-
hurtzen bazuen Jesus
Kristo zela, haina sina-
gogatik kampo ezarria
izanen zela.

23 Hargatik erran
zuten ait-amek: Badu

adina, berari galde-
gizue.

24 Berriz deithu zuten
beraz itsu izatu gizona,
eta erran zioten: Ai-
thor Jainkoari bihur-
rak; bazakiagu bekha-
tore bat dela gizon hura.

25 Ihardetsi zioten
harek: Bekhatore bada
ere, nik ez dakit; gauza
bat dakit; itsu izan
ondoan, orai ikhusten
dudala.

26 Hekiek erran zio-
ten: Zer egin darok?
begiak nola ideki da-
rozkit?

27 Ihardetsi zioten:
Erran darotzuet orai-
koz, eta aditu duzue:
zertako nahi duzue ber-
riz entzun? Ala zuek
ere haren dizipulu jarri
nahi zarete?

28 Orduan madari-
katu zuten gizona, eta
erran zioten: Hi, izan
behedi haren dizipulu;
gu, Moisesen dizipulu
gaituk.

29 Bazakiagu Moisesi mintzatu dela Jainkoa; bainan hau, etzakiagu nengo den.

30 Gizon harek ihardetsi eta erran zioten: Hortaz da bada harritzeko, zuek ez baitakizue nondikakoa den, eta harek niri begiak ideki.

31 Bada, guk badakigu ez dituela Jainkoak gaichtaginak entzuten; bainan norbait haren zerbitzari bada, eta haren nahia egiten badu, entzuten du hura.

32 Egundaino ez da aditu, norbaitek itsu sorthuari begiak ideki diozkiela.

33 Hura ez balitz Jainkoa ganikakoa, ez laiteke deuseren egiteko gai.

34 Hekiek ihardetsi zioten eta erran: Bekhatutan ithoa sortu haiz, eta guri irakhatsi nahi darokuk? Eta

kamporat eman zuten.

35 Aditu zuen Jesus-ek, kamporat eman zutela; eta bat-tu zue-nean, erran zioen: Sinhesten duzu Jainkoaren Semearen baithan?

36 Ihardetsi eta erran zuen: Zein da hura, Jauna, sinhets dezadan haren baithan?

37 Eta Jesusek erran zioen: Ikhusi duzu bada, eta zurekin mintzo dena hura bera da.

38 Orduan gizonak erran zuen: Sinhesten dut, Jauna. Eta lurre-rat eroriz adoratu zuen.

39 Eta Jesusek erran zioen: Zuzenari bere bidearen ematera naiz mundu huntarat ethorri, argiak itsu ditezen eta itsuak argi.

40 Aditu zuten harekin ziren Farisau batzuek eta erran zioten: Eta gu, itsuak othe gare?

41 Jesusek ihardetsi zioten: Itsuak bazinezte, bekhaturik etzindukete. Diozue ordean orai: Bai-eta ikhusten baitugu. Zuen bekhatuak ere badirau.

X. KAP.

EGGIAZKI derratzuet, egiazki: Arditegian athetik sartzen ez dena, bainan bertze nombaitik igaiten, haina ebasle eta ohoin bat da.

2 Athetik sartzen dena ordean, hura da arthaldeko artzaina.

3 Huni idekitzen dio athezainak, eta ardiek ezagutzen dute hunen mintzoa, eta bere ardiak deitzen ditu beren ize-nez, eta alhara badaramatza.

4 Eta ilkhiazaizidutue-nean bere ardiak, badoha hekien aitzinean, eta jarraitzen zaizko

ardiak, ezagutzen baitute haren deya.

5 Ez darraizkio ordean arrotz bati; aitzitik ihes egiten diote, zeren ez baitute arrotzen mintzoa ezagutzen.

6 Jesusek idurikantza hori atheratu zioten; hekiek ordean etzuten ezagutu zer erraten zuen.

7 Jesusek beraz erran zioten oraino ere: Egiazki, egiazki derratzuet nik, ni naizela ardien athea.

8 Ethorri izan diren guziak oro ebasleak ziren eta ohoinak, eta ardiek ez dituzte entzun izan.

9 Ni naiz athea. Nitarik sartzen bada norbait, salbaturen da; sar-ilkhiak bere eskuko izanen ditu, eta aurkhituren du alhapide.

10 Ohoina ez da ethortzen, baizik-ere ebastera, hiltzera eta

EBANJELIO

[10 KAP.

chahutzeroa : ni ethorri
naiz izan dezaten bizia
eta nasayago izan deza-
ten.

11 Ni naiz artzain
ona. Artzain onak
bere bizia ematen du
bere ardientzat.

12 Bainen saritako
gizonak, eta artzain ez
denak, zeinak ez baititu
ardiak bereak, ikhusten
du otsoa dathorla, eta
uzten ditu ardiak, eta
ihes badihoa; eta ot-
soak ardiak harrapatzen
eta barrayatzen ditu.

13 Bada saritako gi-
zona ihesari ematen da,
sarizale delakoz, eta
ardiez ez baitihoakio.

14 Ni naiz artzain
ona : eta ezagutzen di-
tut ene ardiak, eta ene-
ek ezagutzen naute,

15 Hala-nola ezagu-
tzen bainau ene Aitak,
eta nik ezagutzen baitut
ene Aita, eta ene ardien
gatik demat ene bizia.

16 Baditut bertze ardi

batzu ere, hespil hun-
takoak ez direnak; he-
kiek ere erakharri be-
har ditut; eta entzunen
dute ene mintzoa, eta
arthalde bakhar bat eta
artzain bakhar bat iza-
nen da.

17 Hargatik nau Ai-
tak maite; nik ematen
baitut ene bizia, gero
hartzeko berriz.

18 Nihork ez darot
khentzen; aitzitik nik
ematen dut ene olde-
tara; eta badut haren
uzteko ahala, eta badut
haren berriz hartzeko
ahala. Hori da ene
Aitaren ganik izatu
dudan manamendua.

19 Makhurra berriz-
ere Juduen artean a-
theratu zen solas horien
ariaz.

20 Zioten bada hekie-
tarik askok : Debrua
du, eta erhotua da; zer-
gatik entzuten duzue?

21 Bertzeek zioten :
Horiek ez dire bebru-

10 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

dunaren solasak; de-
bruak itsuen begiak
idek ahal othe de-
tzazke?

22 Bada, Dedikazio-
neko besta egiten zuten
Jerusalemen, eta negua
zen.

23 Eta Jesus tem-
ploan zabilan, Salomo-
nen lorioan.

24 Juduak bildu ziren
beraz haren ingurura,
eta erran zioten : Noiz
arteo idukiren ditutzu
gure arimak gogoetaka?
Baldin zu bazare Kristo,
erraguzu garbiki.

25 Jesusek ihardetsi
zioten : Mintzo natzai-
tzue, eta ez duzue sin-
kesten. Ene Aitaren
izenean nik daramatza-
dan eginkariet berek
nitaz lekhukotasun bi-
hurtzen dute;

26 Zuek ordean ez
duzue sinhesten, ez
baitzarete ene ardie-
tarik.

27 Ene ardiek entzu-

ten dute en mintzoa;
eta nik ezagutzen ditut
hekiek, eta niri jarrai-
kitzen dire;

28 Eta nik demotet
bizitze bethierekoa; eta
nihoiz ez dire galduko,
eta nihork ez ditu ene
eskutik eramanen.

29 Ene Aitak niri e-
man darotana, gauza
guziak baino handiagoa
da, eta nihork ez dezake
ene Aitaren eskutik
eraman.

30 Ni eta ene Aita,
biak gauza bat gare.

31 Orduan Juduek
harriak hartu zituzten
Jesusen harrikatzeko.

32 Jesusek erran zio-
ten : Ene Aitaren ga-
nik dathortzen egintza
on askoren lekhuko
egin izan zaituztet;
hekieta rik zeinen ariaz
nauzue harrikatzen?

33 Juduek ihardetsi
zioten : Ez ongi egina-
ren, bainan burhoaren
ariaz harrikatzen zaitu-

EBANJELIO [10, 11 KAP.

gu; eta zeren, gizon bat zarelarik, zure burua Jainko egiten baitazu.

34 Jesusek ihardetsi zioten: Ezda iskribatua zuen legean: Nik errandut: Jainkoak zarete?

35 Baldin Jainko deithu baditu hainak zein-neriatheratu baitzayote Jainkoaren hitza, (eta Iskritura ezin urmaria-tuzkoa da);

36 Aitak saildu egin etamundura bidali duenari nolaz derrozue: Burho arthiki duzu erran duzulakoz: Jainkoaren Semea naiz ni?

37 Baldin ez baditute Aitaren eginkariak egiten, ez ni sinhets.

38 Egiten baditute ordean, eta ez banauzue sinhetsi nahi, egintzak sinhetsatzue, ezagut dezazuen eta sinhetsene baithan dela Aita, eta ni Aitaren bathan.

39 Hura hartu behar-

rez zabiltzan beraz, bainan hekien eskuetarik atheratu zen.

40 Berriz-ere Jor-danez haindira goan zen, Joanes lehenago bathayatzan haritu to-kira, eta han egotu zen.

41 Eta jende asko goan ziren haren gana, eta erraten zuten: Jo-anesek hala badere ez du sendagailarik egin batere.

42 Joanesek ordean huntaz erran guzi-gu-ziak egiak ziren. Eta hainitzek sinhetsi zuten Jesusen baithan.

XI. KAP.

BAZEN, berriz, gizon bat eri, Lazaro deitzen zena, Bethania-koa, Mariaren eta haren ahizpa Martharen herrikoa.

2 (Maria zen bada, Jaunaren gainera gan-tzugailua ichuri eta

11 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

haren oinak bere ileez chukhatu izan zituen emaztekia, eta haren anaya Lazaro zen eri).

3 Harenarrebek igorri zuten beraz Jesusi erratera: Jauna, huna zuk maite duzuna eri dela.

4 Jesusek berriz, adit-zearekin erran zioten mandatariei: Gaitz hōri ez da heriotzera-koa, bainan Jainkoaren ospagarri, eta horren bidez gorets dadientzat Jainkoaren Semea.

5 Bada, Jesusek maite zituen Martha, haren ahizpa Maria eta La-zaro.

6 Eta aditu zuenaz geroztik eri zela Lazaro, bi egun egotu zen ha-lere toki berean.

7 Gerohekien buruan, erran zioten bere dizipuluei: Goazen berriz Judeara.

8 Dizipuluek erraten diote: Nausia, Juduak

orayetan zabiltzan zu harrikatu beharrez, eta oraino ere harat hari zare?

9 Jesusek ihardetsi zioten: Egunak ez othe ditu hamabi oren? Egunaz dabilanak ez du behaztoparik egiten, zereneta ikhusten baitu mundu huntako argia;

10 Gauaz badabila ordean, behaztopatzen da, argia ez delakoz harekin.

11 Horiek erran zituen, eta horien ondoan erran zuen berriz: Lo datza Lazaro gure adis-kidea, bainan banohakio lotarik iratzartzera.

12 Dizipuluek ihardetsi zioten beraz: Lo badago, osasunerako da.

13 Haren heriotzeaz mintzatu zen ordean Jesus; hekiek aldiz, uste izan zuten lo egiteaz zuela aiphu.

14 Orduan beraz Je-

EBANJELIO

[11 KAP.

susek garbiki erran zioten : Hil da Lazaro.

15 Eta zuen gatik atsegin dut ez bainintzen han, sinheste har deza-zuen ; bainan goazen haren gana.

16 Tomasek beraz, Didimo deitzen zute-nak, erran zioten dizipulu lagunei : Goazen gu ere, hil gaitezen hunekin.

17 Haletan ethorri zen Jesus, eta aurkhitu zuen Lazarok ordukoz lau egun bazituela ho-bian zela.

18 (Bada, Bethania Jerusalemetik hurbil zen, hamabortz estadiot-an bezala.)

19 Baziren, berri-z, Juduetarik asko, Mar-thari eta Mariari beren anayaren gaineko zer-bait gozakari ematera ethorriak.

20 Marthak nabaritu zueneko beraz Jesus hurbiltzen hari zela,

goan zen haren bidera ; aldiz Maria gelditu zen etchean.

21 Eta Marthak er-ran zioen Jesusi : Jauna, hemen izan ba-zine, etzen hilen ene anaya.

22 Bainan oraino ere badakit, ezen Jainkoari galdaturen diozkatzun guziak, Jainkoak ema-nen darozkitzula.

23 Jesusek ihardesten dio : Biztuko da zure anaya.

24 Bai, dio Marthak, badakit biztuko dela azken eguneko biztean.

25 Jesusek erran zio-en : Ni naiz biztea eta bizitzea : ene baithan sinhesten duena, hila balitz ere, biziko da.

26 Eta bizi den eta ene baithan sinhesten duen edozein, ez da hilen behinere. Sin-hesten duzu hori ?

27 Ihardetsi zioen : Bai, Jauna ; sinhesten

11 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

dut nik Kristo zarela, Jainko biziaren Semea, mundu huntara ethorri zarena.

28 Horiek erran on-doan, goan zen, eta ichi-lik deithu zuen Maria, bere abizpa, zioelarik : Nausia hemen da, eta zure galdea du.

29 Aditu zueneko, hura jaiki zen berehala, eta goan zen Jesusen gana ;

30 Ezik Jesus etzen oraino herrira ethorria, bainan Martha atheratu zitzaioen toki berean zen.

31 Mariarekin etchean ziren Juduak, eta hari gozakari ematen hari zirenak, ohartu zirenean nola batbatean jaiki eta ilkhi zen, ondotik abiatu zitzaizkon, zerratelarik : Hobira doha, han nigar egitera.

32 Bada, Maria heldu izan zenean Jesus za-goen tokira, hura ikhus-

tearekin oinetara erori zitzaioen, eta erraten dio : Jauna, hemen izan bazine, etzen hilen ene anaya.

33 Jesusek beraz i-khusi zuenean nigarrez eta harekin ethorri Juduak ere nigarrez, barnea lastu zitzaioen, eta kantitu zen,

34 Eta erran zuen : Non ezarri duzue ? I-hardetsi zioten : Jauna, zato eta ikhusazu.

35 Eta nigar egin zuen Jesusek.

36 Horren gainean, Juduek erran zuten : Begira hola zuen maite.

37 Aldiz hekietarik zembaitak erran zuten : Sortzetikako itsuaren begiak ideki dituenak, ez othe zezakeen bada hau hiltzetik debeka ?

38 Jesus berri-ere bere baithan lasten ze-larik, ethorri zen hobira. Hura zen har-zilo bat,

eta lauza bat zuen gainetik.

39 Jesusek erran zuen: Khen zazue harria. Jauna, dio Marthak, hil zenaren arrebak, usaindua da oraikoz, ezen hau laugarren eguna da.

40 Jesuseki hardesten dio: Ez othe darotzut erran, ezen sinhestea balimbaduzu, ikhusiren duzula Jainkoaren indar ospetsua?

41 Khendu zuten beraz harria. Jesusek berriz, begiak zerura goitituz, erran zuen: Aita, eskerrak darozkitzut bihurtzen, zeren entzun bainauzu.

42 Nik bada banakien, entzunen nauzula bethi; baina mintzatu naiz inguruan dagoen populu hunen ariaz, sinhets dezaten zuk bidalia naizela.

43 Horiek erran ondoan, gora egin zuen.

oihu: Lazaro, kampora zato.

44 Eta berehala hila ilkhi zen, oinak eta eskuak cherrendez lothuak, eta hil oihala begithartean: Jesusek erran zuen: Khen diozotzue lokharriak; eta bego goatera.

45 Hainitzek beraz, Mariaren eta Martharen gana ethorri, eta Jesusek egina ikhusi zuten Juduetarik, sinhetsi zuten haren baitan.

46 Baina hekietarik batzu Farisauetara goan ziren, eta erran zioten zer egin zuen Jesusek.

47 Apez nausiek eta Farisauek bildu zuten beraz batzarra, eta zioten: Zer hari gare, ezen hainitz sendagaila egiten du gizon horrek?

48 Hola uzten badugu, guziek sinheste emanen diote; eta ethor-

riko dire Erromarrak, eta chahutuko dituzte gure lekhu eta gure jendakia.

49 Bada, hekietarik Kaiphas deitzen zen batek, nola urthe hartakotzat aphez handi baitzen, erran zuen: Zuek deusik ez dakizue;

50 Eta etzaitzue bururatzan, egoki zaitzuela hil dadien gizon baxhar bat populuarentzat, ezenez gal dadien jendaki guzia.

51 Etzuen bada bere baitharik erran hori; baina nola urthe hartako aphez handi baitzen, profetisatu egin zuen, Jesus hiltzekoa zela jendakiarentzat,

52 Eta ez bakharrik jendakiarentzat, baina oraino Jainkoaren ume barrayatuak zirenen batera biltzeko.

53 Egun hartaz geroztik burutan hartu

zuten beraz hilarazi behar zutela.

54 Hargatik Jesus etzen gehiago ageriki Juduen artean ibiltzen, baina mortu aldera egin zuen, Efrem deitzen den hirira, eta han zagoen bere dizipuluekin.

55 Bada, hurbildua zen Juduen Bazko, eta aurkhintza hartarik hainitzak Jerusalema igan ziren Bazko aitzinean, beren buruen garbitzera.

56 Bilhatzen zuten beraz Jesus, eta temploan zaudelarik, zioten elkharri: Zer zaitzue, besta egun huntara ez baita ethorri? Bada aphez nausiek eta Farisauek emana zuten manua, norbaitek jakiten bazuen non zen, erran zezan, gero haren hartzea gatik.

XII. KAP.

DAZKORA sei egun, Jesus ethorri zen Bethaniara, non hil izan baitzen Lazaro, gero biztu zuena.

2 Han egin zioten afari bat; Martha hari zuten zerbitzatzan; Lazaro berriz, Jesusekin mahainean zirenetarik bat zen.

3 Mariak aldiz, hartu zuen nardo hoberenetikako gantzugailu balios batetik libera bat; Jesusen oinak gantzutu zituen eta bere ileez chukhatu; eta gantzugailuaren usainaz bethe zen etchea.

4 Orduan dizipulue-tarik batek, Judas Iskariot Jesus saldu behar zuenak erran zuen:

5 Zergatik gantzugailu hori ez da hirur ehun denariotan saldu, eta beharrei eman?

6 Bada, erran zuen hori, ez beharrez khechu zelakoz, bainan zeren ohoina baitzen, eta nola harek baitzuen moltsa, berak baitzera-bilzkan hartan ezartzen zirenak.

7 Jesusek ihardetsi zuen beraz: Utzazue, ene ehorts eguneko begiratu baitu hau.

8 Alabainan bethi zuen artean izanen ditutzue beharrak, ni ordean ez nauzue izanen bethi.

9 Bada, Juduetarik oste handi batek jakin zuen han zela Jesus; eta ethorri ziren, ez-ezik haren ariaz, bainan ikhustea gatik Lazaro, hiletarik biztu zuena.

10 Aphez nausiek aldiz, burutan erabili zuten hilarazi behar zutela Lazaro ere,

11 Zeren Juduetarik hainitzek uzten baitziztuzten haren ariaz, eta

12 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

Jesusi sinheste ematen baitzioten.

12 Biharamunean ber-riz, bestara ethorriak ziren osteek aditu zute-nean Jesus heldu zela Jerusalemera,

13 Palma adarrak hartu zituzten, eta bide-ra goan zitzaizkon, eta oi-hu egiten zuten: Hosanna, ongi-ethorri Isra-elgo erregeri, Jaunaren izenean dathorrenari.

14 Eta Jesusek aur-khitu zuen astokume bat, eta gainean jarri zitzaioen, iskribatua denaren arabera:

15 Ez izan beldurrik, Siongo alaba; huna zure erregea asto baten umearen gainean jarri-rik dathorla.

16 Dizipuluek etzuten lehembizian ezagutu gauza; bainan gero, noiz-ere Jesus sarthu izan baitzen bere ospean, orduan ohartu ziren horiek hartaz zirela

iskribatuak, eta berak izatu zitzaizkiola egile.

17 Bada, Lazaro ho-bitik deithu eta hile-tarik biztu zuenean Jesusek, harekin zen osteak lekhukotasun bihurtzen zuen.

18 Aria hortaz ere populua ethorri zitza-yoen bidera, aditu bai-tzuten nola egin zuen sendagaila hori.

19 Farisauek erran zuten beraz elkharri: Ikhusten duzue ez du-gula deusik atheratzen? horra ondotik dihoaki-ola mundu guzia.

20 Bada, besta egu-nean adoratzera ethorri zirenetan baziren paga-no zembait.

21 Hekiek beraz hur-bildu zitzaizkon Fili-peri, zeina Bethsaida Galileakoa baitzen, eta othoizten zuten, ziote-larik: Jauna, ikhusi nahi ginduke Jesus.

22 Badoha Filipe, eta

EBANJELIO

[12 KAP.

erraten dio Andresi;
Andresek berriz eta
Filipek erran zioten
Jesusi.

23 Jesusek aldiz hu-
nela ihardetsi zioten:
Ethorria da ordua,
zeintan goretsiko baita
gizonaren Semea.

24 Egiazki, egiazki
darotzuet erraten: ogi
bihia lurrerat erori on-
doan hiltzen ez bada,
bera dago bakharrik;
baldin ordean hil izan
bada, fruitu hainitz da-
khartzi.

25 Bere bizia duenak
maite, galduren du;
eta bere bizia mundu
huntan gaitzetsduenak,
bethiko bizitzerako du
begiratzen.

26 Baldin norbaitek
nahi banau zerbitzatu,
jarraik bekiz, eta non
izanen bainaiz ni, ene
zerbitzaria ere han iza-
nen da. Baldin zerbi-
tzatzen banau norbai-
tek, ohore hainari e-

manen dio ene Ai-
tak.

27 Orai nahasia dago
ene arima. Eta zer
derraket? Aita, be-
gira nezazu ordu hun-
tarik. Bainen huntar-
kotzat, oren huntarako
naiz ethorria.

28 Aita, zure izenari
emozu ospe. Eta min-
tzo bat ethorri zen ze-
rutik: Eman diot, eta
emanen diot berriz-ere.

29 Han zagoen osteak
entzun zuen, eta zioen
ihurtzuria egin zela,
Bertze batzuek zioten:
Aingeruamintzatu zayo.

30 Jesusek ihardetsi
eta erran zioten: Ez
da ene gatik jaitsi
mintzo hori, bainan bai
zuen ariaz.

31 Orai dihoa mun-
duaren juyamendua;
orai da iraziren kam-
porat mundu hunen
buruzagia.

32 Eta nik, lurretik
goratua izanen naizean,

12 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

oro bilduren ditut ene

33 (Zioen bada hori,
erakhustekotzat zer
heriotzez zen hil be-
harra).

34 Populuak ihardet-
si zioen: Gu entzunak
gare legetik, Kristok
bethi guzian duela i-
raunen; eta zuk, nolaz
diozu: Gizonaren Se-
mea behar da goititua
izan? Nor da gizonar-
en Seme hura?

35 Jesusek erran zio-
ten beraz: Aphur ba-
tentzat oraino zuekin
da argia. Ibil zaitezte
argia duzeno, etzai-
tzatzen ilhumbeek har-
rapa. Ilhumbeka da-
bilanak, norat hari den
ez daki.

36 Argia duzeno,
izan zazue argian sin-
heste, argiaren ume
zaitezten izan. Horiek
erran zituen Jesusek,
eta goan, eta hekien
ganik gorde zen.

37 Bada, hekien ai-
tzinean hambateko sen-
dagailak egin zituen
arren, etzuten haren
baithan sinhesten,

38 Bethe zadientsat
Isaias profetak hunela
erran hitza: Jauna,
nork sinhetsi du guk
erantzun duguna, eta
norentzat izan da Jau-
naren besoa ageri?

39 Hargatik ezin sin-
hets zezaketen, Isaiasek
erran izan baitu oraino:

40 Itsutu ditu hekien
begiak eta gogortu he-
kien bihotza, ez deza-
tentzat begiz ikhus, ez
bihotzez adi; beldur-
rez eta itzul ditezen eta
senda detzadan.

41 Isaiasek erran ditu
horiek, ikhusi izan zue-
nean haren ospea, eta
hartaz mintzatu izan
denean.

42 Guzia gatik buru-
zagietarik ere hainitzek
sinhetsi zuten haren
baithan; bainan Fari-

EBANJELIO [12, 13 KAP.

sauen ariaz etzuten aithortzen, sinagogatik iraiziaik ez izatea gatik,

43 Alabainan gogoanago izatu zuten gizonen arteko ospea, eze-nez Jainkoarena.

44 Bada, Jesusek oihu egin eta erran izan zuen: Ene baithan sinhesten duenak, ez du ene baithan sinheste, baina bai ni bidali nauenaren baithan;

45 Eta ni ikhusten nauenak, ni bidali nauena du ikhusten.

46 Ni, argia naiz mundu huntarat ethorri, ene baithan sinhesten duenik nihor ez dadien ilhumbeetan geldi.

47 Eta baldin norbaitek baditu ene hitzak entzuten eta ez begiratzuten, ez dut nik juyatzen hura. Ez naiz alabainan munduaren juyatzera ethorri, baina

bai munduaren salbatzera.

48 Ni arbuyatzen, eta ene hitzak onhesten ez dituenak badu nork juyaturen baitu. Nik ekharri dudana hitza, harek juyaturen du azken egunean.

49 Ezen ni, ez naiz ene burutarik mintzatu; baina Aita, ni bidali nauenak, harek darot manatu zer erran eta zertaz mintza.

50 Eta badakit haren manamendua bethiereko bizitzea dela. Nik derratzadanak beraz, nola Aitak erran, hala derrazkit.

XIII. KAP.

BAZKO besta egunaren aitzinean, Jesusek zakielarik ethorria zuela mundu huntarik Aitaren gana goateko ordua; nola maite izan baitzituen bereak,

13 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

munduan zirenak, azkeneraino izan zituen maite.

2 Eta afaldu zirenean, nola orduko z debruak Judas, Simon Iskarioten semeari bihotzera eman baitzioen Jauna sal zezan;

3 Zakielarik Jesusek Aitak gauza guziak eskuetara eman zioizkiela, eta Jainkoaren ganik zela ilkhitzen, eta Jainkoaren gana zihoala;

4 Jaikitzen da mahainetik, erauntzenditu soinekoak, hartzen du oihal bat, eta tinkatzen du gerrian.

5 Gero untzi batera ichurtzen du ura eta abiatzen da dizipulu oinen garbitzen eta gerrian zuen oihalaz chukhatzen.

6 Heldu da beraz Simon Piarresen gana. Eta Piarresen erraten dio: Zer, Jauna, zuk niri oinak chahu?

7 Jesusek ihardesten dio eta erraten: Orai ez dakizu zer hari naizen; baina geroago jakinen duzu.

8 Piarresen erraten dio: Egun-eta-iguzki ez darotadazu oinik garbituko. Ihardesten dio Jesusek: Ez bazaitut chahutzen, enekin ez duzu ikhustekorik izanen.

9 Simon Piarresen erraten dio: Jauna, ez-ezik oinak, baina eskuak eta burua ere.

10 Chahutua denak, dio Jesusek, oinen garbitzea baizik ez du eskas, bertzenaz garbi da guzia. Zuek ere garbi zarete, baina ez guziak.

11 Bazakien alabainan zein zen salduko zuena; hargatik ere erran zuen: Etzarete guziak garbi.

12 Beraz oinak chahutu eta soinekoak

EBANJELIO

[13 KAP.

hartu ondoan, berriz mahainen jarri zenean, erran zioten: Badakitzue zer egin darotzue-dan?

13 Zuek deitzen nau-zue Nausia eta Jauna, eta ongi mintzo zarete, ezen hala naiz ere.

14 Baldin beraz nik, Jaunak eta Nausiak, garbitu baditut zuen oinak, zuek ere bata-k bertzeari oinak garbitu behar diozkatzue.

15 Alabainan eman darotzuet irakhasbidea; nik nola, zuek ere egin dezazuen hala.

16 Egiazki derra-tzuet, egiazki: Sehia ez da nausia baino ge-hiago, ez-eta apostolua bidali duena baino.

17 Balimbadazkitzat-zue horiek, dohatsu zareteke, baldin egiten baditutzue.

18 Ez natzaitzue zue-z guziez mintzo (badakit ezen zein ditudan hau-

tatu), bainan Iskritura bethe dadientzat: O-gia enekin jaten due-nak, ene kontra du al-tchaturen hindagora.

19 Oraidanik daro-tzuet erraten, gertha dadien baino lehen, arren-eta egin daite-keenean, sinhets deza-zuen nor naizen ni.

20 Egiazki, egiazki derratzuet nik: Nork-ere nik bidali dukeda-na baitu hartzen, ni neroni nau hartzen; berriz, ni hartzen naue-nak, ni bidali nauena du hartzen.

21 Horiek erran on-doan, Jesusi kantitu zitzaioen tentua; min-tzatu zen goraki eta erran zuen: Egiaz der-ratzuet egiaz, zuetarik batek salduko nanela.

22 Dizipuluak beraz elkharri begira zauden, ez jakinez zeintaz othe zen mintzo.

23 Bada, dizipulueta-

13 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

rik bat, Jesusek maite zuena, etzana zagoen Jesusen bulharren gain-nera.

24 Simon Piarresek kheinu egin zioen be-raz, eta erran zioen: Zeintaz da mintzo?

25 Hargatik, Jesusen bulharren gainera ma-khurturik, dizipulu ha-rek erraten dio: Nor da, Jauna?

26 Jesusek ihardetsi zuen: Haina zeinari ogi bustia eskainiko baitiot. Eta ogia bustirik, Ju-das Iskarioti, Simonen semeari, eman zioen.

27 Eta ahamenaren ondotik, Satan sarthu zitzaioen barnera. Eta Jesusek erran zioen: Egiten hari duzuna, le-hen-bai-lehen egizu.

28 Bainan mahainen zirenetarik nihork et-zuen ezagutu zertako erran zioen hori.

29 Ezik, Judasek zue-lakoz moltsa, batzuek

uste izan zuten Jesusek erraten zioela: Besta eguneko behar ditugu-nak erosatzu; edo jende beharrei zerbait eman ziozoten.

30 Pochia hartu-eta, Judas ilkhi zen bere-hala. Bada, gaua zen ordukoz.

31 Ilkhi zenean be-raz, Jesusek erran zu-en: Orantche goretsia da gizonaren Semea, eta Jainkoa goretsia da haren baithan.

32 Baldin haren bai-athan goretsia bada Jain-koa, Jainkoak ere bere baithan goretsiko du hura; eta laster goret-siko du.

33 Haurttoak, aphur bat naiz oraino zuekin; bilhatuko nauzue, eta Juduei erran izan dio-tedan bezala: Ni no-han tokira zuek ezin ethor zaitezketek; zuei ere ha'aber derratzuet orai.

EBANJELIO [13, 14 KAP.

34 Ematen darotzuet manamendu berri bat: Elkhar maitha dezazuen; nik maite izan zaituztedan bezala, zuek ere maitha dezazuen elkhar.

35 Hortan ezagutuko dute guziek ene dizipuluak zaretela, maitetasunik balimbaduzue elkharrentzat.

36 Simon Piarresetik erraten dio: Norat zozaz, Jauna? Jesusek ihardesten du: Ni nohan tokira, zu ezin jarraik zakizket orai; bainan geroago jarraikiko zare.

37 Zertako, dio Piarresetik, ezin jarraik nakikezu orai? Zuretzat emanen dut ene bizia.

38 Jesusek ihardesten dio: Enetzat emanen duzu zure bizia? Egiazki, egiazki derratxut nik, oilarrak ez du joko, non ez nauzun hiru retan ukhatu.

XIV. KAP.

EZ bedi nahas zuen bihotza. Jainkoaren baithan sinhesten duzue, sinhetsazue ene baithan ere.

2 Askok egon-lekhu dire ene Aitaren etchean. Hala ez balitz, erran narokezuen, ezen banoha zuei tokiarene aphaiztzeraz.

3 Eta goan naitekeen eta tokia aphaindu darotzuedan ondoan, berriz banathor, eta hartuko zaituztet ene gana, ni naizen tokian izan zaitezten zuek ere.

4 Eta nora nohan badakizue, eta badakizue bidea.

5 Tomasek erraten dio: Jauna, ez dakigu nora zoazen: eta nola dakikegu bidea?

6 Jesusek ihardesten dio: Ni naiz bidea, eta egia, eta bizia; ni hor ez da Aitaren ga-

14 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

nat ethortzen, baizikere ene bidez.

7 Ezagutzen baninduzue, ezagut zinezakete ene Aita ere; eta ezagutuko duzue laster, eta ikhusi duzue.

8 Filipek erraten dio: Jauna, erakhuts dizaguzu Aita, eta aski zaiku.

9 Jesusek ihardesten dio: Hain aspaldian zuekin naiz, eta ez nauzue ezagutzen bada? Filipe, ni ikhusten nauenak, ikhusten du Aita ere. Nolaz diozu beraz: Erakhuts dizaguzu Aita?

10 Ez duzue sinhesten ni Aitaren baithan naitzela, eta Aita ene baithan? Nik erraten darozkitzuedan solasak, ez derratxitzuet ene burutarik. Bainan ene baithan dagoen Aitak, berak egiten ditu gauzak.

11 Ez duzue sinhesten

ni Aitaren baithan naitzela, eta Aita ene baithan?

12 Egintzen ariaz berderen sinhetsazue. Egiazki derratxuet, egiazki: Ene baithan sinhesten duenak, nik egiten ditudan eginkariak eginen ditu hark ere, eta haukiek baino handiagorik eginen du; alabainan ni Aitaren gana banoha.

13 Eta edozein gauza Aitari galdia diozuen ene izenean, eginen dut hura, Aita goretsia izan dadien Semearen baithan.

14 Zerbait eskatzen badarotadazue ene izenean, eginen dut hura.

15 Ni maite balimbanauzue, ene manamenduak begira zatzue.

16 Etanik othoizturen dut Aita, eta bidaliren darotzue, zuekin dagoentzat bethi guzian, bertze Sosegatzaile bat,

EBANJELIO [14 KAP.

17 Izpiritu egiazkoa, munduak ezin izan dezakeena, zeren ez baitu ez ikhusten ez ezagutzen. Zuek ordean ezagutuko duzue, zuekin egonen eta zue-tan izanen baita.

18 Etzaitzitet utziko umezurtz; ethorriko naiz zuen gana.

19 Oraino aphur bat, eta ez nau gehiago ikhusiko munduak. Bainan zuek, ikhusiko nauzue, zeren ni bizi bainaiz, eta zuek ere biziko baitzarete.

20 Egun hartan eza-gutuko duzue, ni ene Aitaren baithan nai-zela, eta zuek ene bai-than, eta ni zuen bai-than.

21 Nork-ere ene ma-namenduak izan, eta begiratzen baititu, hura da ni maite nauena. Bada, ni maite nauena, ene Aitaz maithatua izanen da, eta maite

izanen dut nik ere, eta hari agertuko diot ene burua.

22 Erraten dio Juda-sek, ez Iskariot deitzen zen harek : Jauna, zer aria da, guri agertuko baituzu zure burua, eta munduari ez ?

23 Jesusek ihardetsi eta erran zioen : Nor-baitek maite balimba-nau, begiratuko du ene hitza; ene Aitak ere maithatuko du hura, eta haren gana ethor-riko gare, eta haren baithan eginen dugu gure egoitza.

24 Ni maite ez naue-nak ez ditu ene hitzak begiratzen; eta entzun duzuen hitza ez da enea, bainan bai ni bi-dali nauen Aitarena.

25 Haukiek erran da-rozkitzuet zuekin nai-zelarik.

26 Sosegatzaileak or-dean, Izpiritu sainduak, zeina ene izenean igor-

14, 15 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

riren baitu Aitak, ha-rek irakhatsiren daroz-kitzue guziak, eta or-hoitaraziren zaitzute nik erran darozkitzue-dan guziez.

27 Uzten darotzuet bakea, ematen daro-tzuet ene bakea; nik ematen darotzuet, ez munduak deman arara. Zuen bihotza ez bedi ez nahas ez ikhara.

28 Aditu duzue nola erran darotzuedan : Banoha, eta heldu na-tzaitzue. Maite banin-duzue, bai bozkariotan sar zintezkete, zeren Aitaren gana nohan, Aita ni baino handia-goa baita.

29 Eta orai darotzuet erraten, gertha dadien baino lehen, gerthatu ditekeenean, eman de-zazuen sinheste.

30 Ez naiz gaurgeroz zuekin hambat mintza-tuko; ezik heldu da mundu hunen buruza-

gia, nahiz ez duen ene gainean ikhustekorik batere.

31 Bainan hola da, ezagut dezan munduak, nik maite dudala Aita, eta nola niri Aitak ma-natu, hala egiten du-dala. Jaiki zaitetze, goazen hemendik.

XV. KAP.

NI naiz aihen egiaz-koa, eta ene Aita mahastizaina da.

2 Nitán fruiturik ez dakharten adar guziak khenduko ditu, eta fruitu ekhartzen dute-nak oro chederratuko ditu, ekhar dezaten gehiago oraino.

3 Zuek jadanik garbi zarete, nik zuei erran izan darotzuedan sola-saren ariaz.

4 Zaudetze nitan, eta ni zue-tan. Nola adarrak fruiturik ezin eman baitezake, non ez

EBANJELIO

[15 KAP.]

dagoen aihenaren gainean; ezeta zuek ere, non etzaretan nitan egoten.

5 Ni naiz aihena, zuek adarrak: zeinere baitago nitan, eta ni hartan, hainak ekharriren du fruitu hainitz; ezen ni gabe, ezin egin dezakezue deusere.

6 Nitan ez dagoena, kampoar arthikia izanen da adar ezdeusa bezala, eta ihartuko da, eta bilduko dute gero, eta surat arthikiko; eta erreko da.

7 Baldin nitan egoten bazarete, eta ene hitzak zuetan badaudezi, edozein gauza nahi izan dezazuen, galdatuko duzue, eta egina izanen zaitzue.

8 Huntan goersten da ene Aita, fruitu hainitz ekhar dezazuen, eta egin zaitezten ene dizipulu.

9 Aitak ni maithatu

nauen bezala, nik ere zuek zaituztet maithatu. Zaudezte ene onhesgoan.

10 Baldin ene manamenduak begiratzan baditutzue, ene onhesgoan egonen zarete, hala-nola nik ere ene Aitaren manamenduak begiratu baititut, eta haren onhesgoan bainago.

11 Horiek erran darozkitzuet, ene bozkarioa zuetan egon, eta zuena bethea izan dadien.

12 Hau da ene manamendua, elkhar maitha dezazuen, nik maite izan zaituztedan bezala.

13 Nihork ez dezake erakhuts amodio handiagorik, nola bere bizia bere adiskideentzat ematean.

14 Zuek ene adiskideak zarete, baldin nik manatzen darozkitzue-

15 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

danak egiten badituztue.

15 Etzaituztet gaurgoz zerbitzariak deituko, zeren ez baitaki zerbitzariak zer hari den haren nausia. Deituko zaituztet ordean adiskideak, zeren ene Aitaren ganik entzun ditudanez jakintsun egin baitzaituztet guziez.

16 Zuek ez nauzue ni hautatu, bainan nik zuek hautatu zaituztet; eta ezarri zaituztet, goan zaitezten, eta fruitu ekhar dezazuen, eta zuen fruituak iraun dezan; ene Aitak eman dezazuen, ene izenean galdatuko duzuen edozein gauza.

17 Nik manatzen darotzuedana da, elkhar maitha dezazuen.

18 Gaitzesten bazaituzte munduak, jakizue ni zuek baino lehen gaitzetsi nauela.

19 Mundutikakoak bazinete, munduak berea maitha lezake; zeren ordean etzaretan mundutikakoak, bainan nik mundutik hautatu zaituztedan, hargatik gaitzets zaituzte munduak.

20 Orhoit bekizue nik zuei erran hitza: Sehia ez da nausia baino gehiago. Jazarri badarotet niri, jazarriren darotzue zuei ere; begiratu badute ene hitza, zuena ere begiraturen dute.

21 Bainan gaizki horiek oro eginen darozkitzue ene izenaren ariaz, zeren ni igorri nauena ez baitute eza gutzen.

22 Baldin ethorri izan ez banintz eta ez banintzayote mintzatu, hobenik etzuketan; bainan orai beren hobenarentzat aitzakiarik ez dute.

23 Ni higuin naue-
nak, higuin du ene Aita
ere.

24 Baldin hekien er-
dian egin ez banitu
bertze nihork egin ez
dituen eginkariak, be-
khaturik etzuket; ba-
nain orai, eta ikhusi
dute, eta higuin gai-
tuzte bai ni eta bai ene
Aita,

25 Bainan hori izatu
da, bethe zadientsat
hekien legean iskriba-
tua den hitza: Ariarik
gabe izan naute higuin-
tzetan,

26 Ordean, noiz-ere
ethorriko baita nik Ai-
taren ganik bidaliko
dudan Sosegatzailea,
egiazko izpiritua, Aita-
ren ganik iraulgitzen
dena, harek bihurturen
du lekhukotasun nitaz.

27 Zuek ere lekhu-
kotasun bihurturen
duzue, zeren hastetik
enekin baitzarete.

XVI. KAP.

ERRAN darozkitzuet
horiek, gaizbidetan
etzaitzeten eror.

2 Sinagogetarikhen-
duko zaitzute, eta
heldu da ordua, non
edozeinek hil zaitza-
ten, usteko baitu Jain-
koari gogara egiten
dioela.

3 Eta horiek eginen
darozkitzute, zeren ez
baikaitzute ezagutzen
ez Aita, ez ni.

4 Bada, haukiek erra-
ten darozkitzuet, orhoit
zaitzeten ordua ethorri
ditekeenean, nola erran
izan darozkitzuetan.

5 Hastetik ordean ez
darozkitzuet erran, ze-
ren zuekin bainintzen.
Eta orai banoha bidali
nauenen gana, eta
batek-ere zuetarik ez
darot galdegiten: Nora
zoaz?

6 Bainan erran daroz-
kitzuedalakoz, ilhun-

durak bethe du zuen
bihotza.

7 Bizkitartean egia
derratzuet: zuen ona
da goan nadien; ezen
goan ez baninedi, So-
segatzailea ez litzai-
zuke ethor; aldiz
balimbanoha, igorriko
dut zuen gana.

8 Eta ethorri dite-
keenean, mundua ager-
raraziko du hobendun
bekhatuaz, zuzembi-
deaz eta juyamenduaz;
9 Bekhatuaz behin,
zeren ez duten ene bai-
than sinhetsi;

10 Zuzembideaz al-
diz, zeren ene Aitaren
gana bainoha, eta ez
bainauzue gehiago i-
klusiren;

11 Juyamenduaz ge-
ro, zeren juyatua baita
jadanik mundu hunta-
ko buruzagia.

12 Oraino baditut
bertze asko zuei erra-
teko, bainan etzarete
orai egartzeko gai,

13 Noiz-ere ordean
ethorriren baita egiazko
Izpiritu hura, irakhat-
siren darotzue egia gu-
zia; ez da ezen bere
baitharik mintzaturen,
bainan zer-ere entzun
baituke, hura erranen
du, eta ethorkizuneko
gauzez argituren zai-
tuzte.

14 Harek nau goret-
siren, zeren enetik har-
tuko baitu, eta ezagu-
taraziko baitarotzue.

15 Aitak dituenak
oro eneak dire. Har-
gatik erran darotzuet:
Enetik hartuko du eta
zuei ezagutaraziko da-
rotzue.

16 Oraino aphur bat,
eta ez nauzue gehiago
ikhusiren, eta berriz
bertze aphur bat, eta
ikhusiko nauzue, zeren
Aitaren gana bainoha.

17 Dizipuluetarik bat-
zuek erran zuten beraz
elkharren artean: Zer
othe da guri derragun

EBANJELIO

[16 KAP.

hau : Oraino aphur bat, eta ez nauzue ikhusiko; eta berriz bertze aphur bat, eta ikhusiko nauzue, zeren Aitaren gana bainoha ?

18 Zioten beraz : Zer da aiphatzen duen Aphurra ? Ez dakigu zertaz den mintzo.

19 Bada, Jesusek ezagutu zuen, galdeka abiatsu nahi zitzaizkola, eta erran zioten : Zuen artean hortaz bilhatzen zarete, zeren erran baitarotzuet : Oraino aphur bat eta ez nauzue ikhusiko; eta berriz bertze aphur bat, eta, ikhusiren nauzue.

20 Egiazki, egiazki derratzuet nik : Zuek aihen eta nigar eginen duzue, eta mundua boztuko da; zuek aldiz atsekabetuko zarete, bainan zuen atsekabea bozkariotara bihurtuko da.

21 Emazteki batek

erditzean atsekabe du, zeren ethorria baita haren ordua; bainan seme batez erdi denean, ez da orduan bere hesituz orhoitzen bozkarioaren ariaz, zeren gizon bat mundura sorthu baita.

22 Zuek ere beraz orai atsekabetan zarete, hala da; bainan ikhusiren zaituztet berriz, eta boztuzten da zuen bihotza, eta zuen baitharik nihork ez du khenduko zuen bozkarioa.

23 Eta egun hartan deusetaz etzarozkidate galdeka hariko. Egiaz derratzuet egiaz, baldin zer bait galdegiten badiozue Aitari ene izenean, emanen darotzue.

24 Orai arteo deus ez duzue galdegin ene izenean; galda zazue, eta izanen duzue, zuen bozkarioa izan daiend bethean.

16 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

25 Haukiek iduripenetan erran darozkitzuet. Heldu da ordua, non ez bainatzaitzue gehiago iduripenetan mintzatuko, bainan ene Aitaz garbiki eginen baitarotzuet solas.

26 Egun hartan ene izenean galdeginen duzue, eta nikez darotzuet erraten zuentzat othoizturen dudala Aita;

27 Alabainan Aitak berak maite zaituzte, zeren zuek maithatu bainauzue, eta sinhetsi baituzue ni Jainkoaren ganik ilkhi naizela.

28 Aitaren ganik ilkhi naiz, eta mundurat ethorri; berriz uzten dut mundua, eta Aitaren gana banoha.

29 Dizipuluek erraten diote : Huna, orai garbiki mintzo zare, eta zure solasetan ez da itchurapenik batere.

30 Orai ikhustendugu gauza orotaz jakintsun zarela, eta beharrik ez duzula nihor hari dakizun galdeka : horren gatik sinhesten dugu Jainkoaren ganik ilkhi zarela.

31 Jesusek ihardesten diote : Sinhesten duzue orai ?

32 Huna, heldu da ordua, eta jadanik ethorria da, non barrayatuak izanen baitzaretze zein zuen alde, eta bakharrik utziko bainauzue. Ez naiz bada bakharrik, ezen Aita enekin da.

33 Horiek erran darozkitzuet, bakea izan dezazuen ene baithan. Munduan izanen duzue bestura; bainan zaudetze gogoak sendorik, nik garhaitu dut mundua.

XVII. KAP.

JESUSEK hitz horiek egin zituen, eta begiak zerura goititurik, erran zuen: Aita, ethorri da ordua; goretsazu zure Semea, gorets zaitzan zure Semeak ere;

Gizon guzien gainean esku eman diozun bezala, berak eman diozoten bethiereko bizitzea zuk haren eskuan ezarri ditutzun guziei.

3 Hau da bada bethiereko bizitzea: Ezagutzea zu, egiazko Jainko bakharra, eta Jesu-Kristo zuk bidali izan duzuna.

4 Nik lurraren gainean goretsi zaitut; akhabatu dut zuk egitera eman izan darotazun lana.

5 Eta orai, Aita, zure baithan gorets nezazu, nik, mundua sorthu baino lehen, zure bai-

than izatu dudan ospeaz.

6 Zure izena ezagutarazi dut niri mundutik eman darozkidatzun gizonen aitzinean. Zureak ziren, eta eman izan daroztadatzu, eta begiratu dute zure hitza.

7 Orai ezagutu dute, zuk niri eman gauza guziak zure ganik heldu direla;

8 Zeren zuk niri eman hitzak eman baitiozkatet haukiei; eta onhetsi dituzte berek, eta zin-zinez ezagutu dute zure ganik ilkhi naizela, eta sinhetsi dute zuk bidali nauzula.

9 Ni haukientzat narrotz othoitzez; ez darotzut othoitz egiten munduarentzat, baina bai niri eman izan daroztadatzunentzat, zureak direlako.

10 Eta eneak diren gauza guziak, zureak

17 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

dire; eta zureak, eneak dire, eta hekietan naiz goretsia.

11 Ez naiz ja gehiago munduan, eta haukiek munduan dire, eta ni zure ganat heldu naiz. Aita saindua, zure ize-

nean zain zatzu niri eman izan daroztadatzunak, izan ditezen guziak bat, zu eta ni garen bezala.

12 Haukiekin nintzeno, begiratzen nituen zure izenean. Zaindu ditut eman daroztadatzunak; eta haukietarik nihor ez da galdu, galdu behar zena baizik, bethe zadien Iskritura.

13 Orai bada, zure ganat heldu naiz, eta hunela mintzo natzayote munduan, beren baithan izan dezaten ene bozkarioaren bethetasuna.

14 Eman diotet zure hitza, eta gaitzetsi ditu munduak, zeren ez bai-

tire mundutikakoak, hala-nola ez bainaiz ni ere mundutikakoa.

15 Etzaitut othoizten eramane detzatzun mundutik, baina begira detzatzun gaizkitik.

16 Ez dire mundutikakoak, ni ere mundutikakoa ez naizen bezala.

17 Egian egin zatzu saindu. Zure hitza egia bera da.

18 Zuk ni mundura igorri nauzun bezala, nik ere haukiek mundura igorri ditut.

19 Eta nik haukien gatik saindu egiten dut ene burua, haukiek ere egian izan ditezen saindu eginak.

20 Eta ez-ezik haukientzat egiten darotzut othoitz, baina oraino haukien hitzaren bidez ene baithan sinhetsiko dutenentzat:

21 Guziak bat izan ditezen, hala-nola, Aita,

EBANJELIO [17, 18 KAP.

zu ene baithan, eta ni zure baithan, haukiek ere bat izan ditezen gure; sinhets dezan munduak zuk bidali nauzula.

22 Eta zuk niri eman ospea, nik ere eman diotet haukiei, bat izan ditezen, gu bat garen bezala.

23 Ni haukietan naiz, eta zu ene baithan, batasunean izan ditezen urthuak, eta ezagut dezan munduak zuk bidali nauzula, eta maithatu ditutzula, ni maithatu nauzun bezala.

24 Aita, nahi dut izan ditezen enekin ni izaten naizen tokian, niri eman daroztadatzunak ere, ikhus dezaten ene ospea, zuk niri emana, maithatu nauzulakoz mundua egina izan den baino lehenagodanik.

25 Aita zuzena, munduak etzaitu ezagutu; nik ordean ezagutu

zaitut, eta haukiek ere ezagutu dute zuk nauzula bidali.

26 Eta ezagutarazi, eta ezagutaraziren diotet zure izena; haukien baithan izan dadien amodioa zeintaz ni maithatu bainauzu, eta ni ere haukien baithan.

XVIII. KAP.

HORIEK erran ondoan, Jesus bere dizipuluekin atheratu zen Zedrongo erreka zahndira, han baitzen baratze bat, eta hartan sarthu zen, eta dizipulak ere-bai.

2 Bada, Judasek ere, zeinak saltzen baitzuen, ezagutzen zuen tokia, zeren maiz harat bildu izan baitzen Jesus bere dizipuluekin.

3 Beraz, harturik soldado andana bat eta aphez nausien eta Fari-sauen ganik muthil batzu, Judas harat e-

18 KAP.] S. JOANESSEN ARABERA.

thorri zen lanternekin, zuziekin eta harmekin.

4 Hargatik, Jesusek baitzakizkien bere gainean gerthatu behar zitzaizkon guziak, aitzinatu zen eta erran zioten: Nor bilhatzen duzue?

5 Ihardetsi zioten: Jesus Nazaretharra. Jesusek erraten diote: Ni naiz. Bada, Judas haren saltzailea ere han zen hekiekin.

6 Beraz Jesusek erran orduko: Ni naiz, gibelka goan eta lurre-rat erori ziren.

7 Bigarreanean gal-datu zioten beraz: Nor bilhatzen duzue? Hekiek aldiz erran zuten: Jesus Nazaretharra.

8 Jesusek ihardesten diote: Erran darotzuet ni naizela; baldin beraz ene ondoan bazabiltzate, uzkitzue haukiek goatera.

9 Bethen zadien erran zuen hitza: Eman daroztadatzunetarik ez dut batere galdu.

10 Orduan Simon Piarresek, ezpata bat baitzuen, hura atheratu eta aphez handiaren muthil bat jo zuen, eta moztu zioen eskuineko beharria. Eta muthil hura Malko deitzen zen.

11 Bainan Jesusek erran zioen Piarresi: Emazu zure ezpata maginan. Ala Aitak niri eman kalitza ez othe dut edanen?

12 Soldadoek beraz, eta hekien aitzindariak eta aphez handiaren muthilek hartu zuten Jesus eta estekatu;

13 Eta eraman zuten lehenik Anasen aitzinera, ezen Kaiphasen aitaginarreba zen hura, eta Kaiphas zen urthe hartakotzat aphez handi.

EBANJELIO

[18 KAP.]

14 Hura zen bada Juduei kontseilu han eman ziotena: Mengoa da gizon bakhar bat hil dadien populuarentzat.

15 Simon Piarres berriz, eta bertze dizipulu bat ere jarraitzen zitzaizkon Jesusi. Dizipulu hura aldiz, aphez handiaren ezaguna zen, eta Jesusekin sarthu zen aphez handiaren ezkaratzean.

16 Piarres berriz, athearen kampoko aldean zagoen chutik. Ilkhi zen beraz bertze dizipulu, aphez handiaren ezagun hura, eta neskato athalzainari erranik, sarrarazi zuen Piarres.

17 Neskato athalzainak erraten dio Piarresi: Zu ere etzare gizon horren dizipuluetarik? Harek ihardesten dio: Ez naiz hala.

18 Bada, sehiak eta soldadoak suaren aitzinean zauden, hotz zelakoz, eta berotzen hari ziren; berriz, Piarres ere hekiekin zen, eta berotzen zagoen.

19 Bizkitartean aphez handia Jesusi galdeka hasi zitzaioen bere dizipulu en eta irakhasmenaren gainean.

20 Jesusek ihardetsi zioen: Ni agerian mintzatu natzayo jendeari; sinagogan eta temploan, Juduak biltzen diren tokian irakhasi izan dut, eta ez dut gordeka deusik erran.

21 Zertako hari zakizkit galdatzen? Entzun dutenei galdegiozute zer erran diotedan; hara hekiek badakite nola mintzatu naizen ni.

22 Hitz horiek atheratu orduko, hekiekin ziren sehietarik batek

18 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

mazelako bat eman zioen Jesusi, zerralarik: Horrela ihardesten diok aphez handiari?

23 Jesusek ihardetsi zioen: Gaizki mintzatu banaiz, erakhutsazu erran izan dudana gaizkia; aldiz ongi mintzatu banaiz, zergatik jotzen nauzu?

24 Eta Anasek estekatu ia igorri zuen Kaiphas aphez handiaren aitzinera.

25 Bizkitartean Simon Piarrez chutik zagoen eta berotzen. Erran zioten beraz: Zu ere etzare horren dizipuluetarik? Ukhatu zuen harek eta erran: Ez naiz hala.

26 Aphez handiaren sehietarik, Piarresek beharria moztu zioenaren ahaide zen batek, erraten dio: Nik ez othe zaitut horrekin baratzean ikhusi?

27 Berriz-ere ukhatu

zuen Piarresek, eta oilarak jo zuen berehala.

28 Baderamate beraz Jesus Kaiphasen ganik gobernadorearen jauregira. Goiza zen orduko; eta berak etziren jauregian sarthu, ez khutsatzea gatik, Bazkoaren jateko ariaz.

29 Pilato kaporat ilkhi zen beraz hekie-tara, eta erran zioten: Zer hoben ekhartzen duzue gizon hunen kontra?

30 Ihardetsi eta erran zioten: Gaichtagin bat izan ez balitz, ez ahal ginarotzun eskuetara emanen.

31 Pilatok erran zioten beraz: Har zazue zuek, eta juya zazue zuen legearen arabera. Juduek horren gainean ihardetsi zioten: Guri etzaiku haizu nihoren hiltzea.

32 Bethe zadien Je-

EBANJELIO

[18 KAP.

susek erran hitza, erakhustera eman zuenean zer heriotzez zen hil behar.

33 Pilato berriz sarthu zen beraz jauregira, deithu zuen Jesus eta erran zioen: Zu zare Juduen errege?

34 Jesusek ihardetsi zioen: Zure baitharik diozu hori, ala bertzeek erran darotzute nitaz?

35 Pilatok ihardetsi zuen: Judua othe naiz ni? Zure jendakiak eta aphez handiek ezarri zaituzte ene eskuetan: zer egin duzu?

36 Jesusek ihardetsi zuen: Ene erresuma ez da mundu huntariakakoa; baldin mundu huntarikakoaizan balitz ene erresuma, ene azpiakoak gudukatu zitezkeen segurki, ni Juduen eskuetara ez uzteko; baina ene erresuma ez da hemendikakoa.

37 Hargatik Pilatok

erran zioen: Beraz errege zare zu? Jesusek ihardetsi zuen: Zuk diozuna, hala naiz. Hortako naiz sortu eta hortara naiz mundurat ethorri, lekhukotasun bihur diozodan egia; egia tik dathortzen guzik entzuten dute ene mintzoa.

38 Pilatok erratendio: Zer da egia? Eta hori erran ondoan, berriz ilkhitzen da Juduetara, eta erraten diote: Nik ez dut gizon hunen baithan lophiderik batere aurkhitzen.

39 Bainan nola aztura baita, Bazkoz utz dezazuedan norbait; nahi duzue bada eman dezazuedan Juduen errege?

40 Eta berriz abiatu ziren guziak oihuka, ziotelarik: Ez hori, bainan Barrabas bai. Bada, ohoin bat zen Barrabas.

19 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

XIX. KAP.

ORDUAN beraz Pilatok hartu zuen Jesus, eta azotarazi zuen.

2 Eta soldadoek elhorrizko khoro bat bihurturik, ezarri zioten buruan, eta purpurazko soin batez inguratu zuten bera.

3 Eta bazihoazkion, eta erraten zuten: Agur, Juduen errege, eta beharrondokoka hari zitzaikon.

4 Pilato berriz-ere ilkhi zen beraz kampo rat, eta erraten diote Juduei: Huna non erakhartzen darotzuedan kampo rat, jakin dezazuen ez dudala hunen baithan niho lazko lophiderik aurkhitzen.

5 Jesus atheratu zen beraz elhorrizko khoroarekin eta purpurazko soinaz jauntzia, eta

Pilatok erraten diote: Huna gizona.

6 Eta, ikhusi zutene ko, aphez nausiak eta hekien gizonak izkolaka hasi ziren, ziotelarik: Gurutzefika zazu, gurutzefika. Pilatok erraten diote: Har zazue zuek, eta gurutzefika zazue, ezen nik ez diot ariarik aurkhitzen.

7 Juduek ihardetsi zuten: Guk badugu lege bat, eta legearen arabera hil behar da, zeren duen egin bere burua Jainkoaren Seme.

8 Pilato, hitz horiek aditu-eta, lotsatu zen are gehiago.

9 Eta berriz jauregira sarthu zen, eta erran zioen Jesusi: Nongoa zare? Aldiz Jesusek etzioen ihardetsi.

10 Pilatok erraten dio beraz: Niri etzaizkit mintzatzen? Ez

EBANJELIO

[19 KAP.

dakizu ene eskuan dela zure gurutzefikaraztea, eta ene eskuan dela zure libratzea?

11 Jesusek ihardetsi zuen: Etzinduke ene gainean ahalik batere, baldin ez balitzaitzu gainetik eman. Hargatik du bekhatu handiagoa ni zure eskuetan ezarri nauenak.

12 Geroztik-ere Pilatok bilhatzen zuen haren libratzea; bainan Juduak garrasika hari ziren, ziotelarik: Uzten baduzu hori, etzare Zesarren adiskide, ezen bere burua erregetzat ematen duenak, bihurri egiten dio Zesarri.

13 Bada, Pilatok aditu zituenean solashoriek, kamporat ilkhiarazi zuen Jesus, eta jarri zen juye alkhian, Lithostrotos deitzen den tokian, hebrearaz aldiz Gabbatha.

14 Hura zen bada

Bazkoaren aphaintzeko eguna, seyetako mugat-suan; eta erran zioten Juduei: Huna zuen errege.

15 Hekiek berriz, oiuhu egiten zuten: Khen, khen, gurutzefika. Pilatok erraten diote: Gurutzefikatur- n othe dut zuen erregea? Aphez nausiek ihardetsi zuten: Guk ez dugu Zesarrez bertze erregerik.

16 Orduan beraz e- man zioten gurutzefika zezaten. Hekiek ber- riz, hartu eta eraman zuten Jesus.

17 Eta beretzat guru- tzea bizkarrean, ilkhi- zen Kalbarioa erraten dioten tokira, hebrear- az aldiz Golgotha;

18 Non gurutzefikatu baitzuten, eta harekin bertze bia, hainditik eta hunainditik, Jesus berriz erdian.

19 Pilatok bada, egun

19 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

zuen iskribuzko ageri bat, eta ezarrarazi zuen gurutzearen muthur- rean. Hartan hau zen iskribatua: Jesus Nazaretharra, Juduen Errege.

20 Ageri hura beraz Judu hainitzek ira- kurtu zuten, zeren hiritik hurbil baitzen Jesus gurutzefikatu zuten tokia. Eta a- geria ezarria zen he- brearaz, greziaraz eta latinez.

21 Pilatori erraten zioten beraz Juduen aphez nausiek: Ez ezar Juduen Errege; bainan berak erran duela: Juduen Errege naiz.

22 Pilatok ihardetsi zioten: Iskribatu du- dana, iskribatu dut.

23 Soldadoek beraz, gurutzefikatu zutenean Jesus, hartu zituzten haren soinekoak eta soingainekoa, eta berezi

zituzten lau aldetara, soldado bakhotcharen- tzat zathi bat. Soin- gainekoa ordean jostu- ragabea zen, gainetik beherera batean ehca.

24 Beren artean er- ran zuten beraz: Ez dezagun hauts, bainan zorthe arthik dezagun, hean norena izanen den; bethe zadien Is- kritura, zeinak baitio: Phartitu dituzte ene soinekoak beren artean, eta zorthera arthiki dute ene soina. Eta hala egin ere zuten sol- dadoek.

25 Bada, Jesusen gu- rutzearen aldean zau- den haren ama, eta haren amaren ahizpa, Maria Kleophasena, eta Maria Magdalena.

26 Jesusek ikhusirik beraz ama, eta aldean maite zuen dizipulua, erraten dio bere amari: Emaztekoa, horra zure semea.

EBANJELIO

[19 KAP.

27 Gero dizipuluari erraten dio: Horra zure ama. Eta orduan hartu zuen dizipuluak bere ganat.

28 Gero, Jesusek baitzakien gauzak oro betheak zirela, Iskritura ere bethe zadientzat erran zuen: Egarri naiz.

29 Bada han bazen untzi bat minagrez bethea. Soldadoek berriz, hisopozko makhila baten muthurrean chuchendurik esponja bat minagrez ase, Jesusi eman zioten ahora.

30 Jesusek hartu ondoan beraz minagretik, erran zuen: Akhaboda. Eta burua makhurturik, eman zuen azken hatsa.

31 Bada Juduek (aphainketa eguna baitzen), gorphutzak etzitezen larumbatarekin gurutzean egon (ezik handia zen larumbat

egun hura), othoiztu zuten Pilato, hautsaraz ziotzoten zangarrak eta khenaraz zetzan handik.

32 Ethorri ziren beraz soldadoak, eta karkaskatu zituzten lehembizikoaren zangarrak, eta harekin gurutzefikatua zen bertzearenak orobat.

33 Bainan Jesusen gana ethorri zirenean, ikhusirik ordukoz hila zela, etzituzten trenkatu haren zangarrak.

34 Bainan soldadoetarik batek bere lantzaz ideki zioen saihetsa, eta ilkhi zen berehala ur eta odol.

35 Eta ikhusi izan duenak egiten du lekhukotasun, eta egiazkoa da haren lekhukotasuna. Eta harek badaki egia dioela, sinhets dezazuentzat zuek ere.

36 Ezen horiek gerthatu dire, bethe zadien

19, 20 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

iskribatua dena: Heturrik phorroskaturren ez diozue.

37 Eta bertze aldi batean iskribatua da: Ikhusiren dute itzatu dutenaren barnea.

38 Horien ondoan berriz, Josep Arimatearrak (Jesusen dizipulua baitzen, baina ichilikakoa, Juduen beldurrez) Pilatori galdatu zioen utz ziozen eramatera Jesusen gorphutza. Eta Pilatok utzi zioen eskua. Ethorri zen beraz eta eraman zuen Jesusen gorphutza.

39 Aldiz Nikodemo ere, lehembizian gauaz Jesusen gana ethorri zen hura bera, ethorri zen ekhartzen zuelarik mirra aloesarekin baltaturik ehun liberaren heina.

40 Hartu zuten beraz Jesusen gorphutza eta oihaletan tinkatu zuten

baltsamuekin, Juduek ehorzteko duten ohitzaren arabera.

41 Bada, Jesus gurtzetifikatu zuten tokian bazen baratze bat, eta baratzean hobi berri bat, zeintan ez baitzen oraino nihor ezarri izan.

42 Juduen aphainketako eguna baitzen, hobia hurbil zelakoz hartan ezarri zuten Jesusen gorphutza.

XX. KAP.

BADA, larumbat biharamun goizean, ilhun zelarik oraino, Maria Magdalena hobira goan zen, eta ikhusi zuen harria hoberik khendua.

2 Lasterrari eman zen beraz eta ethorri zen Simon Piarresen gana eta Jesusek maite zuen bertze dizipuluaren gana, eta erraten diote: Eraman dute Jauna

EBANJELIO

[20 KAP.

hobitik, eta ez dakigu non ezarri duten.

3 Ekki ziren beraz Piarres eta bertze dizipulu hura eta goan ziren hobira.

4 Bada, biak lasterka zihozzen batean, eta bertze dizipulu hura aitzinean goan zen Piarres baino lehenago, eta lehembizikorik heldu izan zen hobira.

5 Eta makhurtu zenean ikhusi zituen oihalak lurtean; etzen bargatik sarthu.

6 Simon Piarres ethorri zen beraz haren ondotik eta hobira sarthu zen, eta ikhusi zituen oihalak lurtean;

7 Eta Jesusen buruan izatu burukoa etzen bertze oihalekin, bainan berez bazter batean biribilkatua.

8 Orduan beraz bertze dizipulu lehembizikorik hobira heldu izan zen hura ere sarthu zen,

eta ikhusi eta sinhetsi zuen;

9 Ezen etzakiten oraino Iskriturak dakharrera, Jauna behar zela hiletarik biztu.

10 Dizipuluak berriz, goan ziren beraz etcherat.

11 Bada, Maria kampoan zagoen hobiaren aldean nigarrez. Nigarrez zagoelarik beraz, makhurtu zen eta begiratu zuen hobi bannera;

12 Eta ikhusi zituen bi aingeru soineko churitan, jarriak, bat buruko eta bertzea oinetako aldetik, Jesusen gorputza ezarria izan zen tokian.

13 Aingeruek erraten diote: Emaztekia, zergatik egiten duzu nigar? Ihardesten du: Zeren eraman baitute ene Jauna, eta ez dakit non ezarri duten.

14 Hori erranik, gi-

20 KAP.] S. JOANESEN ARABERA.

belerat itzuli eta ikhus-ten du Jesus chutik, eta etzuen ezagutzen Jesus zela.

15 Jesussek erraten dio: Emaztekia, zergatik egiten duzu nigar? nor bilhatzen duzu? Harek, ustez baratze-zaina zela ihardesten dio: Jauna, zuk khendu baduzu, erradazu non ezarri duzun, eta eramanen dut nik.

16 Jesussek erraten dio: Maria. Harek, itzulirik ihardesten du: Rabboni, erran-nahibaita Nausia.

17 Ez ni hunki, dio Jesussek, ezen ez naiz oraino igan ene Aitaren gana; bainan zoaz ene anayetara eta erroezute: Igaiten naiz ene Aitaren eta zuen Aitaren gana, ene Jainkoaren eta zuen Jainkoaren gana.

18 Maria Magdalena goan zen, dizipuluei

berriaren eramatera: Ikhusi dut Jauna, eta hunelako solasak erran darozkit.

19 Egun hartan beraz, larumbat biharamunean, arratsa zelarik, eta Juduen beldurrez atheak hertsia zirela-rik dizipuluak bilduak zauden tokian, ethorri zen Jesus, eta erdian baratu eta erran zioten: Bakea zuei.

20 Eta hori erran ondoan, erakhutsi ziozka-ten eskuak eta saihetsa. Dizipuluak beraz bozkariotan sarthu ziren Jauna ikhusirik.

21 Eta erran zaroeten berriz: Bakea zuei. Ni Aitak bidali nauen bezala, nik ere bidaltzen zaituztet zuek.

22 Horiek erranik, haize egin zuen hekien gainera, eta erran zioten: Har zazue Izpiritu saindua.

23 Bekhatuak bar-

khaturko, diozkatzuete-
nei, barkhatuak izanen
zaizkiote, eta idukiko
diozkatzueteinei, izanen
zaizkiote idukiak.

24 Bada, Tomas, ha-
mabietarik bat, Didimo
deitzen zutena, etzen
hekiekin Jesus ethorri
zenean.

25 Erran zioten be-
raz bertze dizipuluek:
Ikhusi dugu Jauna.
Harek aldiz ihardetsi
zuen: Non ez ditudan
ikhusten haren eskue-
tan itzeen zilhoak, eta
ez dudan ene erhia e-
zartzen itzeen tokian,
eta ematen ez dudan
ene eskua haren saihet-
sean, ez dut sinhet-
siren.

26 Eta handik zortzi
egunen buruan, Jesusen
dizipuluak barnean zi-
ren berriz ere, eta he-
kiekin zen Tomas. Je-
sus ethorri zen atheak
bertsiak zirelarik, eta
eman zen hekien er-

dian, eta erran zioten:
Bakea zuei.

27 Gero erraten dio
Tomas: Ekhar zazu
hunat zure erhia, eta
ikhusatzu ene eskuak,
hurbil zazu zure eskua
eta ezar zazu ene saihet-
sean; eta ez izan sin-
hetsgaitz, bai ordean zin.

28 Tomasek ihardetsi
eta erran zuen: Ene
Jauna, eta ene Jainkoa.

29 Jesussek erran zio-
en: Ikhusi nauzulakoz,
Tomas, sinhetsi duzu:
dohatsu ez ikhusi eta
sinhetsi dutenak.

30 Bada, Jesussek e-
gin izan du bere dizi-
puluak aitzinean bertze
asko sendagaila, liburu
huntan emanak ez
direnak.

31 Haukiek aldiz is-
kribatuak izan dire, sin-
hets dezazuentzat ezen
Jesus dela Kristo, Jain-
koaren Semea; eta sin-
hetsirik, haren izenean
izan dezazuen bizitzea.

XXI. KAP.

GEROZTIK Jesus
agertu zitzaizoten
berriz dizipuluei Tibe-
riango itsas-hegian.
Bada, huna nola agertu
zen:

2 Elkharrekin ziren
Simon Piarres, eta To-
mas, Didimo deitzen
zutena, eta Nathanael,
zeina Kana Galileakoa
baitzen, eta Zebedeoren
semeak, eta haren dizi-
puluetarik bertze bia.

3 Simon Piarresek er-
raten diote: Banoha
arrantzat zera. Hekiek
ihardesten dute: Hel-
du gare gu ere zurekin.
Eta ilkhi ziren eta igan
untzi batetara, eta gau
hartan etzuten deusere
harrapatu.

4 Bada, goiza ethorri
zenean, Jesus agertu
zen ur hegian; dizipu-
luek hargatik etzuten
ezagutu Jesus zela.

5 Jesussek erran zio-

ten beraz: Haurrak,
baduzue jatekorik ba-
tere? Ihardetsi zioten
ezetz.

6 Jesussek erraten di-
ote: Arthikazue sarea
untzitik eskuin, eta
atzemanen duzue. Ar-
thiki zuten beraz, eta
etziren gehiago haren
biltzeko gai, arrainke-
taren handiz.

7 Orduan Jesussek
maite zuen dizipulu
harek erran zioen Piar-
resi: Jauna da hori.
Simon Piarresek aditu
zuenen Jauna zela,
jauntzi zuen soina, ezen
biluzia zen, eta jauzi
egin zuen itsasora.

8 Bertze dizipuluak
berriz, sarea arrainekin
herrestatuz, ethorri zi-
ren untzian, ezik etzi-
ren leihoretik urrun,
bainan berrehun beso-
tan bezala.

9 Lurrera jautsi zire-
nean beraz, ikhusi zi-
tuzten ikhatzak bitzu-

ak, arraina suan, eta
ogia.
10. Jesusek erran zio-
ten: Ekharrazue orai
hartu duzuen arraine-
tarik.

11 Simon Piarres go-
an zen, eta leihorrera
herrestatu zuen sarea,
zazpitan hogoi eta ha-
mahirur arrain handiz
bethea. Eta hambat
zen arren, sarea etzen
lehertu.

12 Jesusek erraten
diote: Zatozte, jan za-
zue. Eta jaten hari
zirenetarik nihor etzen
ausartatzen galdatzera:
Nor zare zu? baitza-
kiten Jauna zela.

13 Hurbiltzen da Je-
sus, hartzen du ogia eta
ematen diote, eta ar-
rainkia orobat.

14 Hau izan zen hi-
rugarren aldia Jesus
bere dizipuluei agertu
zitzayotena; hiletarik
biztu zenaz geroz-
tik.

15 Jan dutenean be-
raz, Jesusek erraten
dio Simon Piarresi:
Simon, Joanesen semea,
maite nauzu haukiek
baino gehiago? Ihar-
desten du: Bai, Jauna,
badakizu maite zaitu-
dala. Jesusek erraten
dio: Alha zatzu ene
bildotsak.

16 Erraten dio berriz:
Simon, Joanesen semea,
maite nauzu? Harek
ihardesten du: Bai,
Jauna, badakizu maite
zaitudala. Jesusek er-
raten dio: Alha zatzu
ene bildotsak.

17 Hirugarrenenean
ezraten dio: Simon,
Joanesen semea, maite
nauzu? Piarresen mi-
nean hartu zuen, zeren
hirugarren aldiko gal-
datzen zioen: Maite
nauzu? eta ihardetsi
zioen: Jauna, gauza
guziz jakintsun zare;
badakizu maite zaitu-
dala. Jesusek erran

zioen: Alha zatzu ene
ardiak.

18 Egiazki, derratzut,
egiazki, gazteago zine-
nean, zeronek tinkatzen
zinduen zure gerria,
eta bazinoazen nahi
zinduen alderat; bai-
nan zahartu izanen za-
renean, hedatuko ditu-
tzu eskuak, eta bertze
batek tinkatuko eta
nahi ez duzun tokirat
eramanen zaitu.

19 Bada, erran zuen
hori, adiarazteko zer
heriotzeren bidez be-
harko zioen Jainkoari
ospe atheratu. Eta
hitz horiek egin-eta,
erran zioen: Jarraik
zakizkit.

20 Itzuli zen Piarres
eta ikhusi zuen ondo-
tik heldu zela Jesusek
maite zuen dizipulua,
azken afarian Jesusen
bulharren gaineraegotu
zen hura, eta zainak
erran baitzuen: Jauna,
nordasalduko zaituena?

21 Piarresen hura i-
khusi zuenean beraz,
erran zioen Jesusi:
Hau berriz, Jauna, zer
eginen da?

22 Jesusek erraten
dio: Hori nahi dut
hola egon dadien, ni
ethor nadien arteo; zer
dihokazu zuri? Zu
behintzat, jarraik za-
kizkit.

23 Solas hau atheratu
zen beraz anayen arte-
an, etzela hilen dizipulu
hura. Jesusek ordean
etzioen Piarresi erran:
Ez da hilen; bainan:
Hori nahi dut hola e-
gon dadien, ni ethor
nadien arteo; zer zai-
tzu zuri?

24 Dizipulu hura da,
haukietaz lekhukota-
sun bihurtzen duena,
eta haukiek iskribatu
dituena; eta badakigu
zina dela haren lekhu-
kotasuna.

25 Bada, oraino ba-
dire bertze hainitz

EBANJELIO

[21 KAP.

gauza ere Jesusek egi-
nak; zeinak iskriba
baleitez bat banazka, ez
baitut uste munduak
berak ere iduk alial
letzazkeela iskriba-
tzeko litazkeen libu-
ruak.